

MUZEUL NATIONAL BRUKENTHAL

MUZEUL
NAȚIONAL
BRUKENTHAL

Piața Mare , Nr. 4 - 5
550163 - SIBIU

Tel : (+40) 269 217691, 0369/101780

Secretariat

Fax: (+40) 269 211545

E-mail: info@brukenthalmuseum.ro

Pagina web: www.brukenthalmuseum.ro

0269/218143 - MUZEUL DE ISTORIE CASA ALTEMBERGER

0369/101782 - MUZEUL DE ISTORIE NATURALĂ

0369/101783 - GALERIA DE ARTĂ CONTEMPORANĂ

0369/101784 - MUZEUL DE VÂNĂTOARE AUGUST VON SPIESS

0269/218191 - MUZEUL DE ISTORIE A FARMACIEI

Raportul de Activitate al Muzeului Național Brukenthal în perioada 1.01 – 31.12.2018

Prof.univ.dr. Sabin Adrian LUCA,
Director General

În conformitate cu prevederile contractului de management nr. 84 din 18.09.2017 datele și informațiile din prezentul raport sunt aferente perioadei: 1.01 – 31.12.2018

CUPRINS

PARTEA I	4
A. Evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea	4
1. Colaborarea cu instituții, organizații, grupuri informale care se adresează aceleiași comunități	4
a. Expoziții în colaborare cu parteneri la sediile Muzeului	4
b. Expoziții integrale ale Muzeului la alte sedii	6
c. Participări la expoziții	6
d. Partener sau co-organizator evenimente în cadrul programelor și proiectelor	7
e. Proiecte educație muzeală	8
2. Analiza SWOT (analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări).	9
3. Evoluția imaginii existente și măsuri luate pentru îmbunătățirea acesteia	10
a. Expoziții permanente	10
b. Expoziții temporare la sediile Muzeului în cadrul proiectelor proprii (fără partener) – valorificarea patrimoniului	11
c. Expoziții online	12
d. Acțiuni de publicitate a proiectelor instituției	12
e. Colaborarea cu presa	14
f. Participarea la concursuri și gale – premii și distincții	14
4. Măsuri luate pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari	15
5. Grupurile țintă ale activităților instituției	16
6. Profilul beneficiarului actual	17
B. Evoluția profesională a instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia	20
1. Adecvarea activității profesionale a instituției la politicile culturale la nivel național și la strategia culturală a autorității	20
a. Programe MNBrukenthal	20
b. Proiecte cu finanțare externă	20
c. Participări ale MNBrukenthal în proiecte	21
d. Editura Muzeul Național Brukenthal	22
e. Activitate editorială – reviste științifice	22
f. Activitate editorială – publicații	22
g. Organizare simpozioane științifice	24
h. Activitate științifică	24
i. Campanii de cercetare arheologică și de teren, stagii de cercetare	24
2. Orientarea activității profesionale către beneficiari	25
a. Acțiuni culturale	25
b. Acțiuni educative	25
c. Informare	25
d. Relaxare	25
3. Analiza principalelor direcții de acțiune întreprinse	26
4. Propuneri privind îmbunătățirea evoluției profesionale a instituției	29
C. Organizarea, funcționarea instituției și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare pentru mai buna funcționare, după caz	30
1. Măsuri de organizare internă	30
a. Organizarea/Sistemul organizațional al instituției	30
b. Analiza statului de funcții	30
c. Măsuri de reglementare internă în perioada raportată	30
2. Propuneri privind modificarea reglementărilor interne	31
3. Sinteza activității organismelor colegiale de conducere	31

a. Activitatea consiliului științific	31
b. Activitatea consiliului de administrație	31
4. Dinamica și evoluția resurselor umane al instituției (fluctuație, cursuri, evaluare, promovare, motivare, sancționare)	32
a. Fluctuația personalului	32
b. Formare profesională și continuă	32
c. Evaluare	33
d. Promovare	33
e. Motivare și sancționare	34
5. Măsuri luate pentru gestionarea patrimoniului instituției, îmbunătățiri/refuncționalizări ale spațiilor	34
a. Gestionarea patrimoniului instituției	34
b. Îmbunătățiri (patrimoniul instituției)	35
c. Îmbunătățiri și refuncționalizări ale spațiilor	36
6. Măsuri luate în urma controalelor, verificări/auditări din partea autorității sau a altor organisme de control în perioada raportată	37
D. Evoluția situației economico-financiare a instituției	38
1. Analiza datelor financiare din proiectul de management corelat cu bilanțul contabil al perioadei raportate	38
2. Evoluția valorii indicatorilor de performanță în perioada raportată, conform criteriilor de performanță ale instituției din următorul tabel	40
E. Sinteza programelor și a planului de acțiune pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin proiectul de management. Se realizează prin raportare la	41
1. Viziune	41
2. Misiune	41
3. Obiective (generale și specifice)	42
4. Obiective cuprinse în contractul managerial pentru perioada de raportare	44
5. Strategie culturală pentru întreaga perioadă de management	50
6. Strategie și plan de marketing	50
a. Strategii introductive	50
b. Strategii de dezvoltare a pieței	50
c. Integrare orizontală	51
d. Integrare verticală	51
e. Diversificare și intensificare	51
7. Programe propuse pentru întreaga perioadă de management	51
8. Proiecte din cadrul programelor	52
9. Alte evenimente, activități specifice instituției, planificate pentru perioada de management	53
F. Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebuie alocate de către autoritate, precum și veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse	53
1. Proiectul de venituri și cheltuieli pentru următoarea perioadă de raportare	53
2. Numărul de beneficiari estimați pentru următoarea perioadă de management	54
3. Analiza programului minimal realizat	55
PARTEA a II-a	59
(opțional)	
Propuneri privind modificarea și/sau completarea clauzelor contractuale, formulate, după caz, în baza prevederilor art. 39 alin. (3) din ordonanța de urgență	
BIBLIOGRAFIE	60

PARTEA I

A. Evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea:

1. Colaborarea cu instituții, organizații, grupuri informale care se adresează aceleiași comunități.

În anul 2018, MNBrukenthal a desfășurat activități în colaborare cu **181 instituții, organizații și grupuri informale** (pentru lista partenerilor culturali a se vedea Anexa 1).

Sub aspectul reprezentativității; 62% reprezintă comunitatea locală și regională, 34% comunitatea națională și 4% parteneri internaționali.

Prin diferite programe și proiecte, Muzeul Național Brukenthal a reușit să extindă și să aprofundeze parteneriatele cu instituțiile de profil din țară și străinătate, în vederea creșterii eficienței și a reducerii costurilor evenimentelor pe care le cuprinde în agenda culturală anuală.

Având ca public țintă comunitatea locală/națională/europeană, au fost dezvoltate șase grupuri de parteneriate ce privesc:

- expozițiile la sediile muzeului (în cadrul acestei categorii, expozițiilor cu parteneri instituționali li se adaugă expozițiile în parteneriat cu persoane fizice – artiști contemporani și colecționari – care au suportat cheltuieli de transport, afișe, invitații etc.);
- expoziții ale muzeului la sediile altor instituții de cultură sau în spațiile publice
- participări la expoziții
- organizare conferințe, simpozioane, ateliere și lansări de carte
- partener sau co-organizator evenimente în cadrul programelor și proiectelor
- proiecte de educație muzeală

a. Expoziții în colaborare cu parteneri la sediile Muzeului (23)

În anul 2018 au fost organizate **37 de expoziții temporare la sediile Muzeului** dintre care 16 expoziții au prezentat patrimoniu cultural prin intermediul pieselor din colecții sau prezentare foto-documentară, 15 expoziții au prezentat creații de artă contemporană, 2 expoziții au constituit rezultatul unor proiecte educative iar 4 expoziții au constituit proiecte media și de marketing.

Dintre cele 37 expoziții deschise la sediile muzeului, **20 au constituit proiecte realizate în colaborare cu parteneri locali și naționali iar 3 proiecte au fost realizate în colaborare cu parteneri internaționali:**

• Tradiții farmaceutice sibiene (26.01 – 31.12)

Muzeul de Istoria Farmaciei

Organizator: Societatea Română de Istoria Farmaciei (SRIF) secția Sibiu

Partener: Muzeul Național Brukenthal (MNB)

Expoziția face parte din proiectul cultural – educațional Tradiții Farmaceutice Sibiene, coordonator Societatea Română de Istoria Farmaciei (SRIF) secția Sibiu, partener Muzeul Național Brukenthal Sibiu.

• Surreal United (7.03 - 1.04)

Artiști: Gabriela Bernath-Doncuțiu și Claudiu Rudolf Doncuțiu

Muzeul de Artă Contemporană

• Ne vedem în Sibiu (14 - 18.03)

Casa Albastră, Sala Multimedia

Organizatori: Ordinul Arhiepiscopilor din România (Filiala Teritorială Sibiu – Vâlcea), Fundația Comunitară Sibiu, Muzeul Național Brukenthal

• Sârmă și Vin (4 – 30.04)

Artist: Valeriu Sepi

Muzeul de Artă Contemporană

• Korean Dreams (4.04 – 3.06)

Artist: Nathalie Daoust (Canada)

Casa Albastră, Sala Multimedia

Parteneri: Photo Romania Festival, CEWE

• Think Colour (20.04 – 17.06)

Artiști: Cristina Fău și Celestina Albișor

Palatul Brukenthal, Cabinetul de Cartografie

Fotografie: Gabriela Cuzepan-Bebeșelea

Partener: Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi

• Mission Abstract (5 – 27.05)

Artist: Lucian Christian Hamsea (Germania)

Muzeul de Artă Contemporană

● **Mineralia – cristale, bijuterii, podoabe din pietre naturale** (11 – 13.05)

Casa Albastră, Sala Multimedia

Organizator: Mineralia

● **HR GIGER – Dark Scene** (30.05 – 30.06)

Muzeul de Artă Contemporană

Parteneri: Muzeul HR GIGER Gruyères, Elveția, Art Mexico Superficie, Mexic

Proiect inclus în programul Festivalului Internațional de Teatru Sibiu 2018

● **Muzeul prin ochii copiilor** (1 – 30.06)

Muzeul de Istorie Casa Altemberger, Sala de activități educative

Parteneri: Școala Gimnazială nr 2 Sibiu

● **Expoziția Interjudețeană de Arte Plastice și Decorative Sibiu – Râmnicu Vâlcea – Alba Iulia** (9.06 – 15.07)

Artiști: Filialele UAPR din Sibiu, Râmnicu Vâlcea și Alba Iulia

Casa Albastră, Sala Multimedia

Coordonatori: Ioan Tămâian (UAP) și Prof.univ.dr. Sabin Adrian Luca (Muzeul Național Brukenthal)

Proiect inclus în programul Festivalului Internațional de Teatru Sibiu 2018

● **De-a arhitectura** (12 – 17.06)

Palatul Brukenthal, Sălile de Expoziții Temporare

Organizatori: Asociația De-a Arhitectura, Muzeul Național Brukenthal

Proiectul este parte din Programul „De-a arhitectura – educația de arhitectură și mediu construit” al ordinului Arhitecților din România.

● **Minorități etnice în cultura vizuală, focus România** (12.07 – 31.08)

Muzeul de Artă Contemporană

Organizator: platforma PostModernism Museum

Parteneri proiect cadru: Centrul Cultural German Sibiu, Zile și Nopti Sibiu

Canal media oficial: Modernism.ro

● **The Anatomy of Darkness. A site specific journey** (27.07 – 26.08)

Artiști: Costin Chioresanu, Claudiu Doncuțiu, Andrei Szabo și Constantin Scărlătescu

Palatul Brukenthal (subsol)

Eveniment în cadrul programului ARTmania Festival

● **Persistența Memoriei** (1.09 – 28.10)

Artist: Vasile Troian

Muzeul de Artă Contemporană

● **Plantele anti-cancer** (26.09 – 31.10)

Muzeul de Istorie Naturală

Parteneri: Facultatea de Medicină, Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu, Restaurant Syndicat Gourmet

● **Salonul Școlii de Fotografie**, Ediția a V-a (4.10 – 30.12)

Palatul Brukenthal, Cabinetul de Stampe

Organizator: Școala de Fotografie Image Art, Sibiu

Parteneri: Epson; Deko Rame

● **Fotografie** (10.10 – 4.11)

Artiști: Vasile Dorolți, Silviu Gheție și Oleg Tishkovets

Muzeul de Artă Contemporană

● **Sibiu 100** (11.10 – 30.12)

Palatul Brukenthal, Cabinetul de Cartografie

Parteneri: Brukenthal von Studio, Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu

Expoziția face parte din proiectul RO-BRUKENTHAL. Acțiune cofinanțată de Primăria Municipiului Sibiu

● **Fluo Immersion** (8.11 – 2.12)

Artist: Andrei Popa

Muzeul de Artă Contemporană

● **Mineralia: Minerale din România** (23 – 25.11)

Palatul Brukenthal, Sălile de Expoziții Temporare

Partener: Asociația Mineralia

● **100 de ani de la constituirea Statului Național România – Sute de ani de conviețuire** (din 15.12)

Palatul Brukenthal, Muzeul de Istorie, Muzeul de Istorie Naturală (curțile interioare)

Manager proiect: prof. univ. dr. Sabin Adrian Luca

Eveniment în cadrul proiectului cu același titlu, finanțat prin fondurile Comitetului Interministerial pentru Centenar

● **Reptile vii** (durata anului 2018)

Casa Albastră

Organizator: Gabonica

b. Expoziții integrale ale Muzeului la alte sedii

În anul 2018, au fost organizate **3 expoziții integrale ale Muzeului Național Brukenthal** la alte instituții de cultură din țară (în cadrul programului Axele Culturale Brukenthal și în cadrul colaborărilor punctuale) sau în spații publice. De aceste expoziții au beneficiat un număr total de 47.960 vizitatori.

● **Eminescu la Sibiu. Expoziție documentară** (15 – 25.01)

Biblioteca Județeană ASTRA Sibiu

Număr vizitatori: 260

● **O istorie a balului cuprinsă în ordinele de dans** (18.05 – 1.08)

Muzeul Țării Făgărașului Valeriu Literat

Număr vizitatori: 28.350

● **Prelucrarea lemnului și a fierului în Transilvania – Ieri, astăzi și mâine** (15.08 – 15.11)

Muzeul Țării Făgărașului Valeriu Literat

Număr vizitatori: 19.350

c. Participări la expoziții

În anul 2018, Muzeul Național Brukenthal a participat la organizarea a **17 expoziții în țară și 4 peste hotare**.

● **Transilvania și pictura națională – Octavian Smigelschi** (15.01 – 20.01)

Biblioteca Județeană ASTRA

Organizator: Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi, Asociația Brukenthal von Studio

Co-organizator: Muzeul Național Brukenthal Sibiu

● **Octavian Smigelschi – promotorul unei viziuni artistice naționale** (24.01 – 25.02)

Museikon, Alba Iulia

Organizator: Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia

Co-organizator: Muzeul Național Brukenthal Sibiu

● **Tezaur Episcopia Tulcii** (16.02. – 30.03)

Museikon, Alba Iulia

Organizator: Muzeul Național al Unirii, Episcopia Tulcii, Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi

Co-organizator: Muzeul Național Brukenthal Sibiu

● **Capodopere ale credinței** (3.04 – 30.04)

Primăria Municipiului Sibiu

Organizator: Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi

Parteneri: Muzeul Național Brukenthal Sibiu, Asociațiunea ASTRA

● **Octavian Smigelschi, promotor al unității și al artei naționale** (4.05 – 28.06)

Muzeul Istoriei Culturii și Spiritualității de la Dunărea de Jos

Organizator: Universitatea Dunărea de Jos, Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Istoriei Culturii și Spiritualității de la Dunărea de Jos

Co-organizator: Muzeul Național Brukenthal Sibiu

● **Mari sibieni pentru Marea Unire** (14 – 20.05)

Biblioteca Județeană ASTRA

Organizator: Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal Sibiu, Arhivele Naționale Sibiu, Biblioteca Județeană ASTRA

● **Făuritorii Marii Uniri** (24.05 – 19.06)

Complexul Muzeal Bistrița Năsăud

Organizatori: Complexul Muzeal Bistrița Năsăud, Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal Sibiu, Arhivele Naționale Sibiu, Biblioteca Județeană ASTRA

● **Sibiu | 100** (5.06 – 31.10)

Primăria Municipiului Sibiu

Organizator: Asociația Brukenthal von Studio

Partener: Muzeul Național Brukenthal.

Acțiune cofinanțată de Consiliul Local Sibiu și Primăria Municipiului Sibiu

● **Rural Guerilla** (4.06 – 5.09)

Primăria Municipiului Sibiu

Organizator: Asociația Brukenthal von Studio.

Partener: Muzeul Național Brukenthal

Acțiune cofinanțată de Consiliul Local Sibiu și Primăria Municipiului Sibiu

● **Tezaur bănațean** (27.07 – 13.10)

Complexul Muzeal Bistrița Năsăud

Organizator: Complexul Muzeal Bistrița Năsăud, Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi

Co-organizator: Muzeul Național Brukenthal Sibiu

● **Făuritorii Marii Uniri** (3.07 – 25.07)

Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj Napoca

Organizatori: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj Napoca, Complexul Muzeal Bistrița Năsăud, Asociația culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal Sibiu, Arhivele Naționale Sibiu, Biblioteca Județeană ASTRA, Episcopia Unită Cluj Gherla

● **Făuritorii Marii Uniri** (2.09 – 15.10)

Muzeul Orașului Oradea

Organizatori: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj Napoca, Complexul Muzeal Bistrița Năsăud, Asociația culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal Sibiu, Arhivele Naționale Sibiu, Biblioteca Județeană ASTRA, Episcopia Unită Cluj Gherla

● **Tezaur Episcopiei Tulcii** (3.09 – 30.10)

Muzeul Orașului Oradea

Organizatori: Muzeul Național al Unirii, Episcopia Tulcii, Asociația culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal Sibiu

● **Un secol de artă brașoveană 1815 – 1918** (28.09 – 11.11)

Muzeul de Artă Brașov

6 lucrări de pictură

● **Fluo Immersion** (5.10 – 6.11)

Complexul Muzeal Bistrița Năsăud

Organizatori: Complexul Muzeal Bistrița Năsăud, Asociația culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal Sibiu

● **Sibiu – oraș al Unirii** (15.11. – 15.12)

Piața Unirii Sibiu

Organizatori: Asociația culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal, Biblioteca Județeană ASTRA, Arhivele Naționale Sibiu, Primăria Municipiului Sibiu

● **Octavian Smigelschi, promotorul unității și al artei naționale** (17.11.2018 – 30.01.2019)

Catedrala Armenească Dumbrăveni

Organizatori: Asociația culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal, Consiliul Județean Sibiu

● **Tiziano e la pittura del Cinquecento tra Venezia e Brescia** (21.03 - 1.07)

Museo della Città di Santa Giulia, Brescia

1 lucrare pictură

● **Ovidio. Amori, miti e altre storie** (16.10.2018 – 27.01.2019)

Scuderie del Quirinale, Roma

1 lucrare de pictură

● **Lorenzo Lotto. Il richiamo delle Marche** (19.10.2018 – 10.01.2019)

organizată de către Musei Civici in Palazzo Buonaccorsi, Macerata

1 lucrare de pictură

● **Antonello da Messina** (13.12.2018 – 10.02.2019)

Galleria Regionale della Sicilia "Palazzo Abatellis", Palermo

1 lucrare de pictură

d. Partener sau co-organizator evenimente în cadrul programelor și proiectelor

În anul 2018, Muzeul Național Brukenthal a participat cu **12 evenimente** pentru publicul larg, la proiecte și programe în colaborare cu parteneri.

● **Eminesciana – masă rotundă și prezentare de carte bibliofilă** (12.01)

Palatul Brukenthal

Parteneri: Facultatea de Litere și Arte – Departamentul de Studii Romanice ULBS, Revista Transilvania și Muzeul Astra Sibiu

Participanți: Conf.univ.dr. Radu Vancu, Conf.univ.dr. Dragoș Varga

● **Lansare de carte Octavian Smigelschi** (15.01)

Biblioteca Județeană ASTRA, corp A, Sala festivă

● **Concert Muzica Centenarului – incursiune muzicală și artistică 1918-2018** (20.01)

Biblioteca Județeană ASTRA, Sala Festivă, corp A

Organizator: Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi

Parteneri: Biblioteca Județeană ASTRA, Muzeul Național Brukenthal

Proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale

● **1.060 de femei artiste din România indexate, un premiu pentru întreaga creație și 10 lucrări de artă donate celui mai vechi muzeu din țară** (10.02)

Muzeul de Artă Contemporană

decernarea Premiului pentru întreaga creație artisticei Casia Csehi, vizite ghidate

Eveniment cuprins în proiectul de cercetare și cultură vizuală „Centenarul femeilor din arta românească”, coordonat de PostModernism Museum în parteneriat cu Muzeul Național Brukenthal din Sibiu.

● **Lansare de carte Cristian III – realități cronologice și culturale preistorice dovedite prin cercetările preventive** (8.03)

Aula „Lucian Blaga”, clădirea Rectoratului Universității „Lucian Blaga” Sibiu

● **Huniadi Cantores: Concert de Muzică Medievală** (20.07)

Muzeul de Istorie Casa Altemberger

Eveniment în cadrul proiectului „Bucătăria la curtea princiară a Transilvaniei în secolul XVI”, co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

● **Lansare de carte Bucătăria la curtea princiară a Transilvaniei, în sec. XVI** (20.07)

Muzeul de Istorie Casa Altemberger

Eveniment în cadrul proiectului „Bucătăria la curtea princiară a Transilvaniei în secolul XVI”, co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

● **Prezentare culinară Festin Medieval în Casa Altemberger** (20.07)

Muzeul de Istorie Casa Altemberger

Partener: Restaurantul Jules

Eveniment în cadrul proiectului „Bucătăria la curtea princiară a Transilvaniei în secolul XVI”, co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

● **O plimbare cu Samuel von Brukenthal prin Sibiu** (26.07)

Sibiu, centrul istoric

Partener Boromir

● **Hochmeister pentru o călătorie culturală în jurul lumii** (din 6.07)

Partener: Hochmeister Restaurant & Bistro

Reducere de 10% la meniurile sale, vizitatorilor Muzeului Brukenthal, care achiziționează un bilet complex (tur complet al tuturor sediilor muzeului).

● **Dublă lansare de carte și sărbătorirea a 129 de ani de la nașterea lui Ionel Pop** (24.11)

Muzeul Cinegetic „August von Spiess”

Au fost lansate volumele, tipărite în a doua ediție: „Gurghiu – Domeniul Regal de vânătoare în trecut și astăzi” de August von Spiess și „Caleidoscop” de Ionel Pop.

● **Lucrarea lunii** (martie – decembrie)

Galeria de Artă Românească / media/online

Proiect în cadrul programului RO-BRUKENTHAL

f. Proiecte educație muzeală

În anul 2018, au fost desfășurate **37 proiecte educative, 1 atelier școală și 2 ateliere de creație** realizate în colaborare cu **99 parteneri**, însumând **234 activități, 6.551 vizite la sediile muzeului și 6.000 participări la activitățile organizate de muzeu în centrul istoric al orașului Sibiu** (pentru lista proiectelor și activităților de educație muzeală a se vedea Anexa 2).

Sibiu, centrul istoric: Ziua Baronului Samuel von Brukenthal, partener Boromir (stânga), Palatul Brukenthal: Olimpiada Mind Lab, faza regională, partener Mind Lab (dreapta)

2. Analiza SWOT (analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări.

PUNCTE TARI - Valoarea istorică și culturală a patrimoniului mobil și imobil - Expoziții de bază ilustrative prin tematică pentru nivelul european, național și local - Afirmarea instituției la nivel național și european prin proiecte și parteneriate - Personal calificat - Permanentă actualizare a mijloacelor de comunicare - Agendă culturală anuală completă și complexă - Poziționare geografică centrală la nivel național	PUNCTE SLABE - Numărul insuficient de angajați în supraveghere - Numărul insuficient de muzeografi în raport cu numărul de colecții - Inerția profesională a personalului cu vechime - Modul de distribuire a bugetului în raport cu balanța de venituri proprii și cheltuieli (ex. Trim. I venituri proprii mici – cheltuieli de întreținere foarte mari) - Previzionarea folosirii veniturilor proprii
OPORTUNITĂȚI - Bună colaborare cu operatorii culturali locali, naționali și internaționali - Prezența instituției la nivel național și european prin proiecte și parteneriate - Premiile europene și naționale obținute - Creșterea interesului public pentru interdisciplinaritate (corespunde ofertei culturale diverse tematic a muzeului) - Creșterea interesului public pentru valorile europene (Galeriile de Artă Europeană) - Creșterea interesului public pentru valorile naționale și istoria locală (Galeria de Artă Românească și Muzeul de Istorie) - Accesibilizarea tehnologiilor de tip infotainment	AMENINȚĂRI - Lipsa personalului de pază profesionist (Jandarmerie, ISU) - Sistemul de paratrăsnet expirat - Deteriorarea structurilor din piatră în Palatul Brukenthal - Deteriorarea zidului de incintă de la Muzeul de Istorie - Organizarea de spectacole în aria de protecție a clădirilor monument istoric în administrarea muzeului - Lipsa depozitului centralizat

3. Evoluția imaginii existente și măsuri luate pentru îmbunătățirea acesteia

Pe lângă evenimentele culturale realizate în colaborare cu un mare număr de parteneri, Muzeul Național Brukenthal deschide în fiecare an la sedii **expoziții permanente** (după caz), **expoziții temporare realizate în cadrul proiectelor proprii**, de valorificare a patrimoniului mobil – obiecte sau intermedia (fotografie, postere, etc.).

Începând din anul 2015, acestor expoziții li se adaugă noua categorie de **expoziții online**, evoluția imaginii instituționale fiind direcționată local – național – internațional prin proiectele expoziționale realizate la sedii, în țară și proiectele expoziționale concepute pentru audiența online. Cea din urmă categorie vine în continuarea proiectelor de vizitare virtuală.

Între măsurile luate pentru îmbunătățirea imaginii instituționale se numără **acțiunile de publicitare a proiectelor, colaborarea cu presa, parteneriatele anuale de promovare, participarea la târguri și la competiții, concursuri și gale.**

a. Expoziții permanente

În anul 2018 au fost încheiate lucrările de reamenajare a expoziției permanente de la etajul al II-lea al Palatului Brukenthal în sectoarele:

● Atmosfera de interior la sfârșitul sec. XVIII și începutul sec XIX: Cabinetul de curiozități (18.05)

Colecție enciclopedică de obiecte, cabinetul de curiozități a fost documentat prima oară în Europa renascentistă, piesele incluse fiind organizate în categoriile istorie naturală, geologie, etnografie, arheologie, obiecte religioase, lucrări de artă și antichități. Era considerat un microcosmos sau teatru al lumii. Alăturarea de obiecte disparate încuraja comparația, găsirea de analogii și paralele, favorizând schimbul cultural ce a dus, în sec. XVII, la germenii viziunii științifice asupra realității.

Expoziția ilustrează evoluția colecțiilor de la cabinetele de curiozități ce cuprindeau colecții de mici dimensiuni, la colecțiile specializate, cu un număr mare de obiecte, alcătuite de persoane cu pregătirea culturală și posibilitatea financiară de a le crea și întreține, precum a fost cazul baronului Samuel von Brukenthal.

● Scena mitologică, scene din istoria și literatura antică (18.05)

Acest sector tematic prezintă tablouri aparținând școlilor de pictură austriacă, flamandă, germană, italiană și olandeză, sec. XVII – XVIII; compozițiile sunt inspirate de mitologia greco-romană și de episoade narative cuprinse în lucrări de istorie, respectiv literatură antică.

Creația artistică a perioadei baroc arată o predilecție pentru mișcare și detaliu, conferind picturii un aspect dramatic și interactiv. Prin intermediul mitologiei, pictura baroc creează, la rândul său, o conexiune puternică între uman și divin, contextualizată prin mijloacele abordării narative, a portretizării, a viziunii clasiciste asupra naturii, a bucuriei de a trăi și, mai ales, prin promovarea rolului decorativ al operei de artă. În cazul lucrărilor inspirate de istoria și literatura antică, remarcăm o rar întâlnită (în colecțiile perioadei baroc) recurență tematică a suicidului din dragoste, probabil sub influența publicării romanului „Suferințele tânărului Werther” de către Johann Wolfgang von Goethe, în 1774.

● Natura statică (18.05)

În cele patru încăperi de la etajul al II-lea sunt expuse tablouri aparținând școlilor de pictură austriacă, elvețiană, flamandă, franceză, germană, italiană și olandeză, sec. XVII – XVIII.

Natura statică s-a delimitat ca gen distinct și specializare artistică în pictura Țărilor de Jos, în sec. XVI și XVII. Compozițiile expuse prezintă vânat, legume și fructe sau aranjamente florale, alături de obiecte; acestora li se adaugă mici detalii ce sugerează mișcarea, precum insecte și animale vii, menite să sublinieze caracterul static general al lucrării. În principal cu rol decorativ, naturile statice cuprind adesea un mesaj simbolic moral-religios și alegoric, asociat obiectelor reprezentate: perisabilitate, virtuți și vicii, moartea ca sursă a vieții, etc.

O încăpere este special dedicată bucătăriei, prezentând lucrări de natură statică și scenele de gen ale căror compoziții au subiecte legate de pregătirea mâncării. Tot aici sunt expuse ceasuri de perete (sec. XIX), un dulap de vase (atelier transilvănean, 1744), un dulăpior de perete (atelier transilvănean, 1775), veselă din porțelan sau sticlă (sec. XVIII-XIX), ceainice și tigaie cu trepid (sec. XVIII), mojar cu pistil (1597), fiare de călcat simple sau cu cărbuni (sec. XVIII-XIX), vase de mari dimensiuni: vas de lut (sec. XIV-XV), vas smălțuit, de culoare verde, pentru vin (1843) și un vas din alamă (sec. XVIII).

● Scena de gen (18.05)

Scena de gen prezintă aspecte din viața de zi cu zi prin portretizarea oamenilor obișnuiți, implicați în activități obișnuite. Figurile reprezentate nu au o identitate precisă, prin aceasta scena de gen distingându-se de pictura istorică și portret. În prima încăpere dedicată acestui gen, tablourile descriu activități în aer liber,

compozițiile contextualizând subiectul prin intermediul peisajului din fundal. Tablourile din cea de a doua încăpere descriu activități de interior și meșteșuguri sau practici ocupaționale, compozițiile fiind contextualizate prin introducerea unor fragmente de natură statică. Imagistica poate fi uneori inspirată de Emblemata (Cartea simbolurilor – colecție de ilustrații alegorice) sau proverbe, fapt ce conferă tabloului un înțeles dublu. De asemenea în expunere se află o spinetă (atelier austriac, sec. XVIII), un scaun tapițat cu piele presată (sec. XVII-XVIII), un dulap (atelier sibian, sec. XVIII, semnat Johannes Kisling) o ladă de haine (1735) și un ceas de perete (sec. XIX).

Palatul Brukenthal, etajul II: „Cabinetul de Curiozități” și „Scena Mitologică”.

Palatul Brukenthal, etajul II: „Natura Statică” și „Scena de Gen”.

b. Expoziții temporare la sediile Muzeului în cadrul proiectelor proprii (fără partener) – valorificarea patrimoniului (14)

În anul 2018 au fost organizate **37 de expoziții temporare la sediile Muzeului** dintre care 16 expoziții au prezentat patrimoniu cultural prin intermediul pieselor din colecții sau prezentare foto-documentară, 15 expoziții au prezentat creații de artă contemporană, 2 expoziții au constituit rezultatul unor proiecte educative iar 4 expoziții au constituit proiecte media și de marketing.

Dintre cele 37 expoziții deschise la sediile muzeului, **14 au constituit proiecte exclusive ale Muzeului Național Brukenthal:**

- **Prădători ai Mării Eocene** (27.03 – 30.09)

Muzeul de Istorie Naturală

- **Moluștele – Martorii istoriei** (25.04 – 21.09)

Muzeul de Istorie Naturală, Sala Multimedia

- **Primul Război Mondial reflectat în colecția de artă a Muzeului Național Brukenthal** (26.04 – 1.07)

Palatul Brukenthal, Cabinetul de stampe și desene

Expoziția face parte din proiectul RO-BRUKENTHAL

- **Recuperarea picturii originale din Marea Sală a Unirii, Alba Iulia** (18.05 – 31.12)

Palatul Brukenthal, curtea interioară

- **Constituirea bibliotecii Baronului Samuel von Brukenthal: cataloagele licitațiilor de carte din perioada 1756-1796** (29.06 – 30.09)

Palatul Brukenthal, Cabinetul de Cartografie

- **10 ani de la inaugurarea Galeriei de Artă Românească (18.07 – 31.08)**

Casa Albastră, Sala Multimedia

Expoziția face parte din proiectul RO-BRUKENTHAL

- **Servirea mâncării, între medieval și modern (20.07 – 31.12)**

Muzeul de Istorie Casa Altemberger, curtea interioară

- **Femeile în arta grafică românească (9.08 – 30.09)**

Palatul Brukenthal, Cabinetul de stampe și desene

Expoziția face parte din proiectul RO-BRUKENTHAL

- **În lumina timpului. Biserici din Județul Sibiu în colecția fotografului Emil Fisher (20.09 – 4.11)**

Casa Albastră, Sala Multimedia

- **Fluturi exotici din colecțiile Muzeului de Istorie Naturală (26.10 - 31.12)**

Muzeul de Istorie Naturală

- **Orașul din adâncuri (9.11.2018 – 30.04.2019)**

Muzeul de Istorie Naturală

- **Românii în Primul Război Mondial. Marea Unire de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918 (16.11 – 30.12)**

Casa Albastră, Sala Multimedia

Expoziția face parte din proiectul RO-BRUKENTHAL

- **Donația Gheorghe Suciu dedicată Centenarului Marii Uniri (9.12.2018 – 9.01.2019)**

Palatul Brukenthal, Sălile de Expoziții Temporare

- **Împreună (12.12.2018 – 4.02.2019)**

Muzeul de Artă Contemporană

c. Expoziții online (3)

Începând din anul 2015, pe site-ul oficial al Muzeului Național Brukenthal, www.brukenthalmuseum.ro a fost adăugată o nouă secțiune de expoziții temporare, în limbile română și engleză, cu scopul de valorificare optimă a celor mai importante expoziții de patrimoniu ale anului și de accesare a unor noi categorii de public precum și a unor noi nișe de audiență.

În anul 2018, au fost editate pentru prezentare online **3 expoziții** reprezentative pentru activitatea muzeului.

- **Proiectul „Bucătăria la curtea princiară a Transilvaniei în secolul XVI”**

<http://www.brukenthalmuseum.ro/virtuale/bucataria/>

- **10 ani de la inaugurarea Galeriei de Artă Românească**

<http://www.brukenthalmuseum.ro/virtuale/10ani>

- **Constituirea bibliotecii Baronului Samuel von Brukenthal: cataloagele licitațiilor de carte din perioada 1756-1796**

<http://www.brukenthalmuseum.ro/virtuale/biblioteca/>

Alte expoziții online:

2M2O - 2 Muzee 2 Obiecte

Postare Blogul Muzeului de Istorie Naturală Sibiu

<http://brukenthalnaturale.wordpress.com>

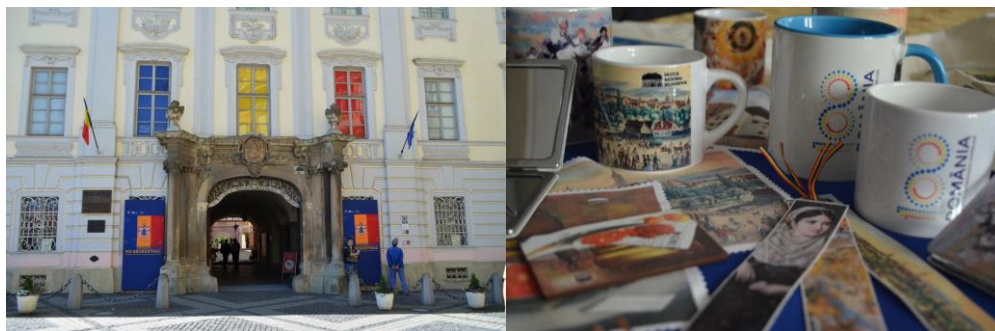
d. Acțiuni de publicitate a proiectelor instituției

- **Promovare Centenarul Marii Uniri și promovare instituțională**

Afișaj drumurile naționale: Sibiu – Alba Iulia, Sibiu – Aeroport, Sibiu – Mediaș, Sibiu – Agnita, Sibiu – Avrig; afișaj la sediile Muzeului; afișaj online

- **Produse/suveniruri personalizate**

În anul 2018 au fost lansate 60 produse din gama Centenarul Marii Uniri și 30 produse din gama 10 ani de la deschiderea Galeriei de Artă Românească

Promovare Centenarul Marii Uniri și promovare instituțională (stânga), produse personalizate din gama Centenarul Marii Uniri (dreapta)

- **Site-ul oficial al Muzeului Național Brukenthal**

www.brukenthalmuseum.ro

În anul 2018 au fost efectuate actualizările (text și imagini) a 20 de pagini de prezentare a noilor expoziții permanente din Palatul Brukenthal (Galeria de Artă Europeană) și peste 250 actualizări pe site-ul MNB (RO/EN) privind știrile, evenimentele culturale ale muzeului, expozițiile online, calendarul de vizitare și actualizările cerute de aplicarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

- **Blogul Muzeului de Istorie Naturală**

<https://brukenthalnaturale.wordpress.com/>

Nr.total de vizualizări blog: 2.359

Nr.total de vizitatori unici pe blog: 1.324

- **Pagina oficială de Facebook a Muzeului Național Brukenthal**

<https://www.facebook.com/brukenthalnationalmuseum/>

Postări: 208

Likes: 5.634 (organic)

Follows: 5.540

Vizitatori unici: 356.836

- **Pagina de Facebook a Muzeului de Istorie Naturală**

<https://www.facebook.com/Muzeul-De-Istorie-Naturala-Sibiu>

Postări: 169

Likes: 2.286 (organic)

Follows: 2.261

Vizitatori unici: 64.246

- **Pagina de Facebook a Muzeului de Istorie (din 2018)**

<https://www.facebook.com/pages/category/History-Museum/Muzeul-de-Istorie-Casa-Altemberger>

Postări: 70

Likes: 418 (organic)

Follows: 424

- **Pagina de Intragam a muzeului (din 2018)**

<https://www.instagram.com/explore/locations/761658227328376/muzeul-national-brukenthal>

789 aprecieri

- **Publicații de promovare**

_Profil Cultural, An X

_Zile și Nopti. Sibiu

_Broșura East European Music Conference / Sibiu Festival City

- **Medii de informare și promovare online**

Site-ul Primăriei Municipiului Sibiu www.turism.sibiu.ro/index.php/ro/ce_se_intampla

Capital Cultural <http://capitalcultural.ro/en/>

Eventya City apps eventya.eu

Website-ul museums.eu

Website-ul vinsieu.ro

- **Afișaj și materiale informative**

Materiale informative au fost afișate în cele 2 zone de afișaj urban repartizate muzeului de municipalitate, Punctul de informare de la Sala cu Frescă, Punctul de informare al Primăriei Sibiu, UAP Sibiu, Librăriile Habitus și Humanitas, Biblioteca Județeană ASTRA, Biblioteca Universitară Centrală, sedii ale Universității Lucian Blaga din Sibiu, 35 de cilindri pentru afișaj ai Primăriei Sibiu și UAP Sibiu

- **Motorul de căutare Google (din 2018)**

Coordonator: Alexandra Maria Gălăbuț

Motorul de căutare Google este cea mai des utilizată platformă pentru obținerea de informații în mediul online. Muzeul Național Brukenthal beneficia deja de o listare rapidă Google, accesibilă ca primă sugestie de căutare; pentru a putea actualiza informațiile privind programul de funcționare, începând cu august 2018, a fost preluat în administrare domeniul web destinat Muzeului.

Astfel s-a putut actualiza programul de funcționare și marcarea zilelor libere prilejuite de sărbători legale, precum și a perioadei în care Muzeul este închis pentru operațiile anuale de curățenie și conservare curativă. Acest lucru s-a dovedit important și datorită faptului că informațiile listate pe Google sunt preluate și de

aplicații de mapping și navigare cum sunt Waze sau Google Maps, pe care majoritatea turiștilor le folosesc (pentru întregul raport privind căutarea Google vezi Anexa 3)

- **Materiale de popularizare ale angajaților muzeului**

11 articole în ediții tipărite și 13 materiale online (pentru lista articolelor a se vedea Anexa 4).

- e. Colaborarea cu presa**

- **Conferințe și comunicate de presă**

Pe parcursul anului 2018 au fost organizate în cadrul Muzeului Național Brukenthal 4 conferințe de presă.

În același an au fost trimise 68 comunicate de presă de care au beneficiat un număr de 248 reprezentanți ai mass mediei locale, regionale și naționale, tipărite, audio-vizuale și electronice, reprezentanți ai agențiilor de presă și ziariști independenți.

- **Parteneri media**

Adevărul, Modernism, Jurnalul Național, Igloo, Tribuna, Zile și Nopti, 44h, Profil cultural, Sibiu, Agerpres, Radio România Cultural, Radio Vocea Evangheliei, Basilica.ro, Ziarul Lumina, Digi Tv, Kiss Fm, Pro Fm, Radio ZU 2 locale – Magic Fm, Eveniment Fm

Contracte noi încheiate: Virgin Radio, Credidam

- **Dosar de presă**

Pe durata întregului an 2018 au fost înregistrate 1.016 materiale de presă (pentru dosarul de presă vezi Anexa 5).

- **Cotație TripAdvisor – Certificat de excelență 2018**

Brukenthal National Museum on TripAdvisor

Piata Mare 5, Sibiu 550163, Romania

Traveler's Choice 2016
Museums

Certificate of Excellence
2018

#9 of 52 things to do in Sibiu

339 reviews

- f. Participarea la concursuri și gale – premii și distincții** (pentru documente certificative vezi Anexa 6)

Premii și distincții 2018:

- **Titlul de „Senator de Onoare”, acordat de Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, Prof.univ.dr. Sabin Adrian Luca, Directorul General al Muzeului Național Brukenthal (15.06)**

Eveniment în cadrul deschiderii celei de a 24-a ediții a Conferinței Științifice Internaționale „Knowledge-Based Organization”

- **Premiul al II-lea la secțiunea „Istorie medievală” a Sesiunii de comunicări științifice a doctoranzilor în istorie, ediția a XIII-a, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, acordat Ralucăi Georgiana Cobuz pentru comunicarea: *Nișa cu Sfinții Regi ai Ungariei de pe peretele sudic al sanctuarului bisericii din Dârlos* (21-22.09)**

- **Premiul „A.D. Xenopol”, acordat de Academia Română, Prof.univ.dr. Sabin Adrian Luca, Directorul General al Muzeului Național Brukenthal, pentru lucrarea „Tărtăria Rediviva” (13.12)**

Academia Română a decernat în 13 decembrie 2018, premiile care recompensează cele mai bune lucrări și prezențe culturale și științifice românești realizate de-a lungul anului 2016.

4. Măsuri luate pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari.

Muzeul Național Brukenthal monitorizează permanent categoriile beneficiarilor ofertei culturale a instituției, aceste categorii evoluând permanent sub influența factorilor de natură fizică, precum dinamica mediului turistic, sau de natură informativă, precum dezvoltarea tehnologiilor IT.

Între măsurile luate pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari se află:

- **Sondaj de opinie privind profilul vizitatorului, răspunsul la oferta culturală, răspunsul la facilități și personal și potențialul de revenire (08-09)**

http://www.brukenthalmuseum.ro/despre_noi/studii.html

În perioada 12.08-13.09.2018, Muzeul Național Brukenthal a realizat un sondaj de opinie privind profilul vizitatorului, răspunsul la oferta culturală, răspunsul la facilități și personal și potențialul de revenire.

Studiul realizat cuprinde rezultatele sondajului și analiza acestora (pentru întreg documentul a se vedea Anexa 7)

- **Alte măsuri luate pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari:**

- caietele de impresii mai ales pentru expozițiile permanente dar și pentru expozițiile temporare cu caracter experimental sau inovator
- chestionare de proiect
- analize comparative ale numărului de vizitatori la sediile muzeului
- analize comparative ale vânzărilor pe categorii de bilete
- analize comparative ale numărului de vizitatori înregistrați de expozițiile exclusive ale muzeului la alte sedii
- analize comparative și monitorizarea vânzărilor din publicații și suveniruri
- monitorizare Facebook
- urmărirea recenziilor TripAdvisor

În privința preșcolarilor, școlarilor și elevilor de liceu, cunoașterea categoriei de beneficiari se face pe baza situației vizitelor din cadru programelor educative.

5. Grupurile țintă ale activităților instituției.

Potrivit misiunii instituției muzeale, activitatea Muzeului Național Brukenthal se adresează tuturor categoriilor de public pe care îl denumim generic public larg.

Cu toate acestea, menținerea unei rate ridicate de audiență presupune o segmentare de piață a cărei cunoaștere poate contribui la menținerea fluxului bun de vizitare existent și la optimizarea răspunsului public în anumite arii de activitate.

O primă departajare a acestor categorii vine, pe de o parte, din oferta culturală a instituției; pe de altă parte, trebuie considerată cererea de piață care, la rândul său, delimitează noi categorii ale grupurilor țintă:

În funcție oferta culturală a instituției:

- Vizitatori la sediile muzeului: copii (preșcolari, școlari, elevi în școala gimnazială și liceu); adulți tineri – în special studenți; adulți (25 – 40); seniori
- Vizitatori ai expozițiilor MNBrukenthal în alte sedii sau spații publice: copii (preșcolari, școlari, elevi în școala gimnazială și liceu); adulți tineri – în special studenți; adulți (25 – 40); seniori
- Vizitatori online; elevi de liceu; adulți tineri – în special studenți; adulți (25 – 40); seniori

În funcție de scopul vizitei în muzeu

- Public local, recurent, participant la evenimentele specifice activității muzeale (vernisaaje, inaugurări etc)
- Turiști
- Vizitatori ocazionali, participanți la evenimente găzduite de instituție (concerte, gale, lansări de carte etc)
- Vizitatori virtuali
- Vizitatori în cadrul corporațiilor, participanți în cadrul pachetelor de oferte costum-made (prin pachetele de oferte ale hotelurilor în parteneriat cu muzeul sau găzduirea de simpozioane și întâlniri)
- Vizite oficiale (personalități din viața politică și culturală, diplomați, etc.)
- Vizitatori beneficiari de gratuitate (preșcolari, elevi și studenți în timpul vacanței, persoane cu dizabilități, publicul larg în cadrul evenimentelor cu vizitare gratuită).

Pe termen scurt

Grupurile țintă asupra cărora propunem în primul rând conjugarea eforturilor instituției sunt cele care aduc venituri proprii instituției, avându-se în vedere eforturile întreprinse în anii precedenți pentru atragerea de noi categorii de vizitatori. Facilitățile de vizitare oferite prin Ordinului Ministrului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național nr. 1724 din 12.06.2012¹ privind segmentarea circuitelor de vizitare pentru precizarea ofertei culturale (circuite standard și extra, taxă vizitare monument pentru zilele în care expozițiile sunt închise), reducerile de grup (de care beneficiază în special grupurile organizate de turiști), reducerile pentru seniori, cele pentru elevi și studenți (participanți în timpul anului școlar/universitar) la multe proiecte educative alături de monitorizarea bunei desfășurări a procesului de vizitare, au înregistrat de-a lungul timpului rezultate ce ne îndreptățesc în această opțiune. De asemenea, gratuitățile oferite prin ordinul de ministru menționat mai sus, încurajează vizitele de familie dar și accesul în expoziții ale persoanelor defavorizate.

O constantă a activității instituției rămân activitățile și proiectele educative, prin care nu sunt atrași doar viitorii vizitatori plători ai muzeului ci cei actuali (părinți, rude, cunoștințe), implicarea copiilor și tinerilor în activități de voluntariat la evenimente, ghidaje în expoziții și concursuri concretizându-se în rezultate foarte bune.

Pe termen mediu

Pentru atragerea publicului plătitor, este necesară continuarea procesului de promovare în special la nivel local și național. Organizarea de expoziții și evenimente în spațiul public pentru atragerea comunității locale, organizarea de expoziții la alte muzee din țară, de peste hotare și promovarea online pentru atragerea turiștilor, organizarea de zile cu vizitare gratuită (ex. Noaptea Muzeelor) constituie stimuli în acest sens.

Un factor activ în stabilirea nișelor de comunicare sunt artiștii contemporani născuți în România și activi în diaspora. Prezenți în fiecare an în agenda culturală a muzeului, aceștia deschid noi căi de audiență atât în țară cât și peste hotare.

¹ <http://www.brukenthalmuseum.ro/vizitare/01.htm>

6. Profilul beneficiarului actual

Studiile privind categoriile de beneficiari sunt un important instrument managerial.

Dacă vom considera publicul larg a fi alcătuit din două grupuri distincte: **vizitatorii de muzeu și non-vizitatorii**, profilul beneficiarului actual al activității muzeale trebuie construit pe două direcții – păstrarea și creșterea numerică a categoriei vizitatorilor și atragerea non-vizitatorilor. Pentru aceasta este importantă înțelegerea naturii, motivației și așteptărilor fiecărui grup, avându-se în vedere creșterea nivelului de culturalizare socială și a gradului de informare. Muzeul trebuie să se apropie de felul de viață modern și să reacționeze eficient la schimbările sociale.

a. Vizitatorii de muzee

● **Profilul vizitatorului în acord cu sondajul de opinie desfășurat în MNBrukenthal în vara anului 2018 este după cum urmează:**

_ Profilul vizitatorului în cazul Galeriei de Artă Europeană (GAE) și al Galeriei de Artă Românească (GAR) este **echilibrat distribuit pe toate categoriile de vârstă și gen**, cu o dominantă a populației active (25-64 ani 65%). Se observă procentaje mai ridicate pentru categoria 18-24 ani – tineri în formare (26%) și 45-54 ani – adulți maturi aflați într-o etapă a realizării profesionale și a vieții de familie (21%). De asemenea, se observă o preponderență a publicului feminin (56% femei, 44% bărbați).

Aceeași distribuție echilibrată pe categoriile de vârstă se observă și în cazul Muzeului de Istorie (MI), cu o dominantă clară, însă, a categoriei populației tinere, în formare 18-24 ani 34% și activă 25-34 ani 23%. Și la acest sediu preponderent este publicul feminin dar cu o creștere de 2 procente în favoarea vizitatorilor de gen masculin (54% f, 46% m).

_Este un public caracterizat în mod **dominant de studiile universitare** (79% GAE și GAR, 80% MI) și viața de familie (64% au vizitat împreună cu familia în cazul GAE și GAR și 51% în cazul MI). Pentru MI, dominantă publicului tânăr se manifestă și în caracteristica de grup a vieții sociale, 35% vizitând muzeul alături de prieteni (doar 24% pentru GAE și GAR).

Sub aspectul prezenței copiilor minori, aceștia sunt în marea lor majoritate de vârstă gimnazială și liceală (10% GAE și GAR, 14% MI).

_În cazul GAE și GAR, trei sferturi din **publicul vizitator este din România** (84% MI), cei mai mulți străini sunt din Germania (5%) și UK (4%) urmate de Israel și SUA cu câte 2% (Germania 3%, Italia 2%, UK 2%, SUA 2%, Franța 2% pentru MI). Prezența publicului din alte 17 țări (Austria, Belgia, Canada, Coreea, Danemarca, Elveția, Franța, Grecia, Irlanda, Italia, Moldova, Olanda, Polonia, Portugalia, Rusia, Slovenia, Spania, Suedia) arată o audiență internațională diversă.

_În cazul GAE și GAR, distribuția pe **categorii de bilete** arată că 52% au optat pentru biletul standard dintre care 38% Galeria de Artă Europeană, 5% Galeria de Artă Românească, 5% au beneficiat de reduceri pentru studenți și 4% de reduceri pentru pensionari. Un procent de 39% au optat pentru biletul complex dintre care 32% adulți, 4% reducere studenți, 3% reducere pensionari. 5% au achiziționat bilete extra, 3% bilete cu reducere pentru grupuri organizate, 3% au beneficiat de gratuitate (elevi în vacanță, persoane cu dizabilități). În cazul MI, se remarcă o creștere a procentului vizitatorilor care au optat pentru biletul complex (44%) și pentru biletul extra (standard+ extra 13%, doar extra 17%)

● **Muzeul Național Brukenthal, obiectiv turistic în opțiunile publicului; accesibilitate:**

_Un prim indicator al faptului că MNB este un obiectiv turistic consacrat îl constituie procentul de 75% al persoanelor care și-au **planificat vizita** la GAE și GAR și 68% la MI.

_În cazul GAE și GAR, dacă 62% dintre vizitatori se află la prima vizită, este de remarcat procentul de 38% al persoanelor care au mai vizitat Palatul Brukenthal și în trecut, acesta fiind un obiectiv turistic cunoscut atât înainte de 1989 (6%) cât și după. O creștere a **recurenței** vizitelor se înregistrează în perioada 2008 – 2018 (13%) după Sibiu Capitală Culturală Europeană dar și după reamenajarea expozițiilor de bază din Palatul Brukenthal – 5% doar în ultimii 3 ani. În cazul MI, 90% dintre vizitatori se află la prima vizită fapt ce poate fi determinat de înființarea mai târzie a sediului (1988, față de 1817 pentru Palatul Brukenthal) și reamenajarea expozițională din 2007, fiind recomandată o mai intensă diseminare a informației de prezentare.

_Sub aspectul **categoriilor de bilete**, este îmbucurător procentul de 39%, respectiv 44%, al vizitatorilor care au achiziționat bilet complex (pentru toate sediile muzeului), fapt ce arată interesul publicului pentru interdisciplinaritate și pentru muzeu ca obiectiv turistic în ansamblul său.

_De asemenea, **prețul билетelor** este apreciat ca justificat (82% GAE și GAR, 73% MI) sau destul de ieftin (15% GAE și GAR, 23% MI) de 97% pentru GAE și GAR și 96% pentru MI, fapt ce indică un grad ridicat de accesibilitate.

● Răspunsul la oferta culturală:

_Răspunsul la oferta culturală este foarte bun, în ceea ce privește **impresia generală**, 99% dintre vizitatori au răspuns că sunt mulțumiți de vizita în expoziții deopotrivă la GAE & GAR și la MI.

_Atât din răspunsurile la întrebări cât și din observațiile și comentariile celor intervievați se poate observa că publicul este conștient de importanța realizărilor sub aspectul amenajării expoziționale și al ofertei culturale, precum și recunoașterea eforturilor care se fac în condițiile de finanțare și personal din ultima decadă.

_Pentru GAE & GAR, 18% apreciază toate expozițiile, 64% pe cele de arta europeană și 17% pe cele de artă românească.

Între **preferințe** se află expozițiile de atmosferă de la etajul I 7%, expoziția „Capodopere ale Colecției Brukenthal” 7%, Saloanele Baroc 5%, expoziția „Cabinetul de Curiozități” 5% și expoziția „Biblioteca” 4%. De asemenea, 74% nu au indicat o expoziție care le-a plăcut cel mai puțin (afirmând că au apreciat toate expozițiile), totuși au fost mai puțin apreciate expozițiile și exponatele de nișă precum expozițiile temporare 15%, Gothic și Ghipsoteca cu câte 3% și exponatele cu un conținut ce indică violența împotriva animalelor precum tablouri cu tematică asociată vânătorii sau naturi statice cu vânat 3%.

Pentru MI, 16% apreciază toate expozițiile, între preferințe aflându-se expozițiile „Tezaur” cu 30%, „Arme și armuri” cu 18%, cele cu tematică preistorică 10%, întregul circuit de la etajul I 6%, „Mișcarea națională” și „Bresle” cu câte 2%.

De asemenea, 72% nu au indicat o expoziție care le-a plăcut cel mai puțin (afirmând că au apreciat toate expozițiile), totuși au fost mai puțin apreciate „Lapidariul” 10%, „Arme și armuri” 7%, „Tezaur” 5%.

Prin aprecierile de la MI se poate încă o dată delimita categoria dominantă a publicului tânăr în formare, expozițiile Tezaur și Arme și armuri fiind deopotrivă alese în topul celor mai apreciate dar și al celor mai puțin apreciate.

_Alți indicatori privind răspunsul publicului la oferta culturală sunt cei care privesc **potențialul de revenire** (pentru GAE & GAR 91% doresc să revină în viitor, pentru MI 89%) și referințele (pentru GAE & GAR 99% vor recomanda muzeul altor persoane, pentru MI 94%).

Acest aspect este susținut și de faptul că cele mai multe persoane interviuate au aflat despre muzeu de la prieteni (pentru GAE & GAR 29%, MI 27%) în raport cu alte **surse de informare**, fapt ce confirmă că impresia pozitivă în urma vizitei este cea mai bună reclamă.

_Sub aspectul **comunicării**, 86% dintre vizitatorii intervievați la GAE & GAR consideră că etichetarea bilingvă RO/EN acoperă nevoile de comunicare, 7% au considerat că acest tip de etichetare este suficient însă au sugerat, în cazul în care este posibil, adăugarea unei a treia limbi (franceză 3%, germană 2%, altele 2%), doar 7% dintre persoanele interviuate au considerat comunicarea bilingvă insuficientă, indicând necesitatea adăugării unei a treia limbi (franceză 3%, germană 2%, altele 2%).

În cazul MI, 90% dintre vizitatorii intervievați consideră că etichetarea bilingvă RO/EN acoperă nevoile de comunicare iar 8% au considerat comunicarea bilingvă insuficientă, indicând necesitatea adăugării unei a treia limbi (franceză 4%, germană, italiană, spaniolă și altele cu câte 1%).

_Dacă Muzeul Național Brukenthal constituie un obiectiv turistic cunoscut, doar 8% dintre cei intervievați, atât la GAE & GAR cât și la MI, și-au propus să vadă anumite sectoare expoziționale sau exponate înainte de vizită.

Pentru GAE & GAR, 61% dintre vizitatori au fost **plăcut surprinși** de oferta culturală, între aspectele menționate aflându-se: amenajarea expozițională 15%, valoarea colecțiilor 7%, oferta culturală în ansamblu 6%, saloanele baroc 6%, starea de conservare a exponatelor 5%, Cabinetul de Curiozități 5%, sectorul expozițional Biblioteca 4%, existența animalelor de companie (motanii) 3%, grădina 2% etc.

Între observațiile personale se află: foarte curat, mai bine întreținut ca alte muzee.

Pentru MI, 46% dintre vizitatori au fost plăcut surprinși de oferta culturală, între aspectele menționate aflându-se: Tezaur 10%, Arme și armuri 5%, tot 5%, personal amabil 4%, amenajarea expozițională 4%, diversitatea expozițiilor 4%, organizarea procesului de vizitare 3%, Lapidariul 3%, expozițiile cu tematică preistorică 3%, bresle 2% etc.

● Răspunsul la facilități și personal

_Pentru GAE & GAR, majoritatea vizitatorilor intervievați au folosit **toaletele** (apreciate în mod pozitiv pentru curățenie și dotare în procent de 80%) și au petrecut timpul în **grădina** palatului (aprecieri pozitive în procent de 95%). **Garderoba** a fost folosită în procent de peste 6% (9% au folosit mai mult de trei facilități). 13% dintre respondenți au achiziționat **suveniruri** (înaintea vizitei, odată cu achiziționarea biletelor), doar 3% au achiziționat **ceai, cafea, snacks-uri**.

Pentru MI, 48% dintre vizitatori au folosit toaletele, magazinul și grădina (toaletele considerate insuficiente ca număr, spațiu și potențial de menținere a curățeniei de un procent de 25%), 25% au folosit magazinul și

grădina. 32% dintre respondenți au achiziționat suveniruri, 9% cafea, ceai și snacks-uri, 8% au achiziționat publicații.

Personalul muzeului a fost apreciat la GAE & GAR ca fiind amabil și de ajutor de către 88% dintre vizitatori și caracterizat de indiferență de către 10% dintre aceștia, majoritatea străini. La MI, 94% au considerat personalul amabil, iar 2% indiferent, restul nu au răspuns.

Programul de vizitare a fost apreciat ca potrivit de către 77% dintre cei intervievați la GAE & GAR și de 92% la MI.

● **Aspecte semnalate pentru optimizarea procesului de vizitare**

La GAE & GAR, 62% dintre vizitatorii intervievați nu au avut nimic de sugerat, considerând starea actuală a circuitului de vizitare ca fiind foarte bună, 23% au considerat programul de vizitare ca fiind insuficient sub aspectul duratei (ziua de marți închis) și a numărului de ore (prelungirea programului spre seară), 7% doresc optimizarea sistemului de iluminare, 3% introducerea aerului condiționat.

Alte observații: audio-ghid, semnalizarea expozițiilor, restaurare curți interioare, număr insuficient de toalete, existența taxei foto etc.

La MI, 88% nu au avut nimic de sugerat, 4% au semnalat prelungirea orarului de vizitare, 2% existența taxei foto, 1% iluminatul, 2% lipsa unui audio-ghid și 1% amenajarea curții a doua.

b. Non-vizitatorii²

Pentru atragerea acestei categorii sociale, Muzeul Național Brukenthal găzduiește evenimente precum concerte, gale, lansări de carte, simpozioane etc, oferind ocazia ne-vizitatorului să devină vizitator ocazional. În peste 50% din cazuri, persoanele care au vizitat muzeul în scopul participării la un eveniment independent, au revenit.

Un alt instrument de atragere a acestei categorii este buna comunicare în mediile online.

Exemplu de activitate alternativă pentru atragerea non-vizitatorilor, concert cu acces gratuit la Muzeul de Istorie în cadrul proiectului „Bucătăria la curtea principelui Transilvaniei în sec XVI”

² J.M. Tobelem, „The Marketing Approach in Museums” în Richard Sandell, Robert R. Janes (eds.), *Museum Management and Marketing* (Routledge, London-New York, 2007) ISBN 0-203-96419-5 Master e-book ISBN, pp. 294-312.

B. Evoluția profesională a instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia:

1. Adecvarea activității profesionale a instituției la politicile culturale la nivel național și la strategia culturală a autorității.

În anul 2018, Muzeul Național Brukenthal a dezvoltat o strategie de implicare activă, la toate nivelurile activității profesionale, pentru valorificarea și preservarea patrimoniului cultural mobil și imobil pe care îl are în administrare sau existent la nivel local și național.

În acest sens, instituția a dezvoltat 3 programe proprii de colaborare instituțională la nivel național (*Axele Culturale Brukenthal*, *Ro-Brukenthal* și *Tradiții Farmaceutice Sibiene*). La nivel național și local, Muzeul Național Brukenthal a desfășurat în această perioadă 42 proiecte în cadrul campaniilor de cercetare arheologică, teoretică, de teren și stagii de cercetare în colecții

Acestor programe li se adaugă 5 proiecte cu finanțare externă și 7 participări în alte proiecte.

Sub aspectul valorificării științifice a patrimoniului, în anul 2018, sub egida Editurii Muzeului Național Brukenthal au fost publicate 17 volume, iar revista științifică a Muzeului – *Brukenthal. Acta Musei* continuă să fie indexată Scopus, Erih Plus și EbscoHost.

Personalul de specialitate al Muzeului a publicat 30 de volume, susținând, în anul 2018: 24 comunicări la 16 manifestări științifice internaționale și 52 comunicări la 23 manifestări științifice naționale. Tot în această perioadă au fost publicate 63 studii și articole științifice în reviste și volume.

a. Programe MNBrukenthal

● Axele Culturale Brukenthal

Lansat în anul 2012, Programul *Axele culturale Brukenthal*, având drept obiectiv colaborarea dintre Muzeul Național Brukenthal din Sibiu și alte instituții muzeale din țară, prin realizarea mai multor tipuri de activități comune, printre care menționăm: realizarea de expoziții, participarea la expoziții și schimbul de expoziții temporare ori itinerante, naționale sau internaționale (pe baza unor programe minimale comune), consilierea reciprocă prin experții instituțiilor partenere, organizarea de simpozioane, conferințe, mese rotunde, schimburi de experiență și întâlniri.

● RO-BRUKENTHAL (25.11.2017 – 31.12.2018)

În anul 2018, Muzeul Național Brukenthal sărbătorește alături de întreaga țară Centenarul Marii Uniri 1918 – 2018 și zece ani de la deschiderea Galeriei de Artă Românească. Programul cultural propus de instituție pentru anul 2018 cuprinde o serie de activități și expoziții bazate pe selecția tematică a pieselor de patrimoniu, în sublinierea celor două evenimente.

● Tradiții Farmaceutice Sibiene (din 2016 - prezent)

Începând din anul 2016, Muzeul Național Brukenthal, prin Muzeul de Istoria Farmaciei, este partener al Societății Române de Istoria Farmaciei (SRIF) secția Sibiu și Casa Gazelor Mediaș în desfășurarea proiectului cultural - educațional „Tradiții Farmaceutice Sibiene”. Lunar, în sala Multimedia a Muzeului de Istorie Naturală sau incinta Muzeului de Farmacie au fost susținute prelegeri tematice și diverse activități.

b. Proiecte cu finanțare externă

● „Bucătăria la curtea princiară a Transilvaniei în secolul XVI” (mai – august)

Coordonator: MNBrukenthal

Co-finanțare: Administrația Fondului Cultural Național

Partener: SC Gastro Rama SRL

În perioada mai – august 2018, s-a desfășurat proiectul „Bucătăria la curtea princiară a Transilvaniei în secolul XVI”, co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național și implementat de Muzeul Național Brukenthal, în susținerea direcției strategiilor de dezvoltare durabilă ale Județului Sibiu, pentru recunoașterea alimentației și gastronomiei la nivelul politicilor locale și regionale, parte a proiectului Sibiu 2019 – Regiune Gastronomică Europeană.

În vara anului 2018, Muzeul Național Brukenthal a invitat publicul larg să experimenteze atmosfera medievală în cadrul oferit de Muzeul de Istorie *Casa Altemberger*, unul dintre cele mai impresionante ansambluri de arhitectură gotică civilă din România: muzică, o prezentare culinară, lansarea unei culegeri de rețete culinare folosite la curtea principelui Transilvaniei în sec. XVI și o expoziție foto-documentară ilustrând vase de bucătărie și tacâmuri folosite la trecerea dintre medieval și modern.

● „100 de ani de la constituirea Statului Național România – Sute de ani de conviețuire” (iunie – decembrie)

Finanțare: fondurile Comitetului Interministerial pentru Centenar

Manager de proiect: Prof.univ.dr. Sabin Adrian Luca

Având ca principal obiectiv promovarea prin istorie, cultură și artă a spiritualității și civilizației poporului român, proiectul valorifică totodată curțile interioare și grădinile clădirilor cu semnificație istorică, aflate în administrarea Muzeului Național Brukenthal, acestea primind un element de plus-valoare prin prezența lucrărilor artistice.

Astfel, reprezentările statuare ale unor personalități importante pentru evoluția istorică a Muzeului în contextul multicultural al comunității sibiene dar și pentru evoluția Transilvaniei în context național și european, pot fi văzute în Palatul Brukenthal – Michael Csaki, Samuel Hahnemann, Nicolae Lupu și Cornel Irimie; Muzeul de Istorie – Cavalerul Hermann, Avram Iancu, Iuliu Maniu și Thomas Năgler; Muzeul de Istorie Naturală – Eduard Albert Bielz, Ludvig Johann Neugeboren, Michael Fuss și Carl Friedrich Jickeli.

Proiectul „Bucătăria la curtea princiară a Transilvaniei în secolul XVI” (stânga) și proiectul „100 de ani de la constituirea Statului Național România – Sute de ani de conviețuire” (dreapta)

● „E-cultura: Biblioteca Digitală a României”

Finanțare: Programul Operațional Competitivitate 2014-2020, Axa prioritară 2, Acțiunea 2.3.3

Ministerul Culturii și Identității Naționale prin unitatea de Management a Proiectului a demarat implementarea proiectului E-cultura: Biblioteca Digitală a României proiect finanțat în cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020, Axa prioritară 2, Acțiunea 2.3.3

Proiectul implică 29 de instituții din România între care și Muzeul Național Brukenthal.

● Descoperă noul gust al culturii (din 2017)

Finanțare: Boromir

Brand comercial recunoscut, Boromir s-a alăturat brandului cultural Brukenthal oferind gratuit produsele sale vizitatorilor galeriilor de artă, la ieșirea din expoziții.

În anul 2018, au fost distribuite în total 4.096,5 kg de biscuiți Divertis în valoare de 4.946 lei.

● Hochmeister pentru o călătorie culturală în jurul lumii (din 6.07)

Partener: Hochmeister Restaurant & Bistro

Reducere de 10% la meniurile sale, vizitatorilor Muzeului Brukenthal, care achiziționează un bilet complex (tur complet al tuturor sediilor muzeului).

c. Participări ale MNBrukenthal în proiecte

● Rural Guerilla (4.06 – 5.09)

Organizator: Asociația Brukenthal von Studio

Finanțator: Acțiune cofinanțată de Consiliul Local Sibiu și Primăria Municipiului Sibiu

Partener: Muzeul Național Brukenthal

● Sibiu | 100 (5.06 – 31.10)

Organizator: Asociația Brukenthal von Studio

Finanțator: Acțiune cofinanțată de Consiliul Local Sibiu și Primăria Municipiului Sibiu

Partener: Muzeul Național Brukenthal

● Proiect depozitul vizitabil de la Călimănești jud. Vâlcea (august – decembrie)

Partener: Muzeul Județean Aurel Sacerdoțeanu, Vâlcea

Proiectul depozitului vizitabil, lansat cu ocazia centenarului Marii Uniri are drept scop să aducă împreună colecții variate, dar din același domenii, aparținând Muzeului Național Brukenthal din Sibiu și Muzeului Județean Vâlcea, în baza protocoalelor de colaborare din cadrul Axelor Brukenthal, pentru a crește oferta culturală în stațiunea balneoclimaterică Călimănești-Căciulata, într-un spațiu construit la standarde europene. Locația aleasă, Centrul de Congrese și Expoziții Oltextpo este, ca mărime, al doilea complex expozițional din

România, fiind realizat și dotat prin fonduri europene, în cadrul unui proiect Phare, finalizat în anul 2010. Proiectul va fi lansat oficial în cursul anului 2019.

- **Trăistuța culturală** (noiembrie)

Organizator: Asociația Culturală Play

Cofinanțare: Administrația Fondului Cultural Național

Rol în proiect: parteneri / efectuarea de activități educative în cadrul Muzeului de Istorie Casa Altemberger pentru clasele de elevi implicate în proiect

- **Programul „Diversitate și patrimoniu cultural prin prisma mass media. Patrimoniul cultural al minorităților naționale în contextul Anului European al Patrimoniului Cultural. Vizită de documentare și schimb de bune practici pentru jurnaliști și experți în patrimoniu din Regiunea Dunării, în județele Brașov, Mureș și Sibiu”** (16 – 20.07)

Organizator: Departamentul pentru Relații Interetnice

Vizită ghidată Palatul Brukenthal

Programul organizat sub auspiciile Strategiei UE pentru Regiunea Dunării

- **Reuniunea Comitetului de Legătură Internațională a Organismelor Militare Sociale (C.L.I.M.S.)**

(25.09)

Organizator: Ministerul Apărării Naționale

Muzeul Național Brukenthal a primit vizita participanților la Reuniunea Comitetului de Legătură Internațională a Organismelor Militare Sociale (C.L.I.M.S.), organizată la Sibiu.

- **Vizita delegației atașărilor militari ai SUA, Germaniei, Canadei, Marii Britanii, Austriei, Belgiei, Suediei, Italiei, Bulgariei, Serbiei, Poloniei, Ungariei, Ucrainei, Lituaniei, Africii de Sud, Algeriei, Chinei și Regatului Țărilor de Jos** (7.10)

Palatul Brukenthal și Muzeul de Istorie Naturală

Organizator: Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu.

d. Editura Muzeul Național Brukenthal

Începând cu luna august 2012, Muzeul Național Brukenthal a înregistrat propria editură la Biblioteca Națională a României, Centrul Național ISBN. Acest fapt permite Muzeului Național Brukenthal să publice sub egida proprie atât revista muzeului, Brukenthal Acta Musei, cât și volumele din seria Bibliotheca Brukenthal sau alte publicații.

În anul 2018, sub egida Editurii Muzeului Național Brukenthal au fost publicate 17 volume.

e. Activitate editorială – reviste științifice³

Revista Muzeului Național Brukenthal apare anual în 5 volume fiind publicată cu 2 ISSN-uri, unul pentru varianta tipărită alb-negru (ISSN: 1842-2691) și unul pentru varianta electronică disponibilă pe site-ul muzeului, în format color (ISSN: 2285-9470 ISSN-L: 1842-2691). Brukenthal. Acta Musei V – Brukenthalia are ISSN tipărit ISSN: 2285-9489 și electronic ISSN: 2285-9497 ISSN-L: 2285-9489.

Revista științifică a Muzeului Național Brukenthal este **cotată în categoria națională B** pentru domeniile Istorie și studii culturale (*Brukenthal.Acta Musei 1 – istorie și arheologie*) și Arte vizuale (*Brukenthal.Acta Musei 2 – istorie și istoria artei*).

În anul 2018, revista a fost indexată în următoarele baze de date internaționale: Scopus, Erih Plus și EbscoHost.

Brukenthal.Acta Musei XIII.1, Sibiu, editura Muzeului Național Brukenthal, 2018, 152 p

Brukenthal.Acta Musei XIII.2, Sibiu, editura Muzeului Național Brukenthal, 2018, 246 p

Brukenthal.Acta Musei XIII.3, Sibiu, editura Muzeului Național Brukenthal, 2018, 154 p

Brukenthal.Acta Musei XIII.4, Sibiu, editura Muzeului Național Brukenthal, 2018, 156 p

Brukenthal.Acta Musei XIII.5 – Brukenthalia, Sibiu, editura Muzeului Național Brukenthal, 2018, 161 p

f. Activitate editorială – publicații

- **Cărți** (14 volume)

Alexandru Constantin Chituță, Transilvania și pictura națională Octavian Smigelschi, Pictură de șevalet și expoziții, 106 p., Ed. Muzeului Național Brukenthal, ISBN 978-606-8815-26-8

Alexandru Constantin Chituță, Transilvania și pictura națională Octavian Smigelschi, desene, proiecte, studii, 100 p., Ed. Muzeului Național Brukenthal, ISBN 978-606-8815-24-4

Alexandru Constantin Chituță, Transilvania și pictura națională Octavian Smigelschi, Pictură religioasă, 100 p., Ed. Muzeului Național Brukenthal, ISBN 978-606-8815-25-1

Alexandru Constantin Chituță, Octavian Smigelschi 1866-1912, Ed. Muzeului Național Brukenthal, 42 p, ISBN 978-606-8815-23-7

³ <http://www.brukenthalmuseum.ro/publicatii/01.htm>

- Alexandru Constantin Chituță**, *Mari Sibieni pentru Marea Unire*, Ed.Armanis, Sibiu, 100 p, ISBN 978 - 606-8595-01-6
- Alexandru Constantin Chituță**, *Octavian Smigelschi, promotor al unității și al artei naționale*, Ed. Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, ISBN 978-606-8890-14-2.
- Alexandru Constantin Chituță**, *Octavian Smigelschi la Galați*, Ed. Armanis, 50 p.
- Alexandru Constantin Chituță**, *Octavian Smigelschi, promotorul unei viziuni artistice naționale/the promoter of the national artistic vision*, Ed. Muzeului Național Brukenthal, Sibiu, 154 p, ISBN 978-606-8815-35-0
- Raluca Maria Frîncu**, *Solidarități socio-economice, vecinătăți din sudul Transilvaniei*, Editura Muzeului Național Brukenthal, Sibiu, 2018, ISBN 978-606-8815-29-9
- Bogdan Andriescu, Adrian Georgescu, Cosmin Roman**, *Românii în Primul Război Mondial. Marea Unire de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918*, Edit. Armanis & Mega, Sibiu & Cluj-Napoca 2018, 189 p. ISBN 978-606-9006-28-3; 978-606-020-015-4.
- Sabin Adrian Luca** (cu contribuții de: Dragoș Diaconescu, Cristian Roman, Georgeta El Susi, Florentin Perianu, Adrian Luca), *Așezări neolitice pe valea Mureșului III. Noi cercetări arheologice la Turdaș-Luncă. II. Campaniile anilor 1996-1998*, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2018. ISBN: 978-606-12-1551-5.
- Sabin Adrian Luca**, Fl. Marțiș, *Evoluția picturii în situl neolitic și eneolitic de la Tărtăria-Gura Luncii (I)*, în *Biblioteca Brukenthal* 72, Editura Muzeului Național Brukenthal, Sibiu (2018), 203 pagini, ISBN 978-606-8815-34-3.
- Claudiu Munteanu**, *Contribuții la repertoriul arheologic al județului Sibiu*, Sibiu, ed. Armanis, 2018, 125 p. ISBN 978-606-9006-27-6.
- Zeno Karl Pinter, Anca Nițoi, Claudia Urduzia** (ed.) *Relații Interetnice în Transilvania. Militaria Mediaevalia în Europa centrală și de sud-est*, Sibiu, 2018, Editura Astra Museum, 250 p. ISBN 978-606-733-267-4
- **Cataloage de expoziție și proiect** (11 volume)
- Alexandru Constantin Chituță, Adrian Luca, Ilie Mitrea, Ioan Muntean, Andrei Popa**, Cătălin Precup, **Robert Strebeli**, *Rural Guerilla*, Editura Muzeului Național Brukenthal, Sibiu 2018 (33 pagini), ISBN 978-606-8815-31-2.
- Catalog de proiect
- Alexandru Constantin Chituță**, *Făuritorii Marii Uniri*, Ed. Armanis, Sibiu, 62 p, ISBN 978-606-9006-03-6.
- Catalog de expoziție
- Alexandru Constantin Chituță**, Marius Matei, *Fast românesc, centenar etnografic, Romanian fast/Ethnographic centenary*, Ed. Armanis, Sibiu, ISBN 978-606-9006-06-1
- Catalog de expoziție
- Alexandru Constantin Chituță**, Marius Matei, *Moștenirea Bănățeană, Banat's Heritage*, Ed. Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, 70 p. , ISBN 968-606-8890-19-7
- Catalog de expoziție
- Alexandru Constantin Chituță**, Alina Berbecaru, *Luna de miere*, Ed. Armanis, 51 p., ISBN 978-606-9006-09-2
- Catalog de expoziție
- Alexandru Constantin Chituță**, Alina Berbecaru, *Unity*, Ed. Armanis, 53 p, ISBN 978-606-8595-02-3
- Catalog de expoziție
- Alexandru Constantin Chituță**, Alina Berbecaru, **Alexandra Gălăbuș, Andrei Popa**, *Fluo immersion*, Ed. Muzeului Național Brukenthal, 2018, 48 p, ISBN 978-606-8815-33-6
- Catalog de expoziție
- Alexandru Constantin Chituță**, Ana Dumitran, *Tezaur Episcopia Tulcii/Dioceze of Tulcea s Treasure*, Ed. Muzeului National Brukenthal, 72 p, ISBN 978-606-8815-13-8.
- Catalog de expoziție
- Alexandra Gălăbuș, Alexandru Constantin Chituță**, *Surreal United- Andrea Bernath-Doncuțiu, Claudiu Doncuțiu* Ed. Muzeului Național Brukenthal, 70 pagini, ISBN 978-606-8815-28-2
- Catalog de expoziție
- Dana Hrib, Raluca Teodorescu, Claudiu Munteanu**, *Bucătăria la curtea princiară a Transilvaniei în secolul XVI*, Sibiu, ed. Muzeului Național Brukenthal, 59 p. ISBN 978-606-8815-30-5
- Catalog de proiect

Adrian Luca, Nicolae Alexandru Nicolaescu, *Sibiu 100*, Editura Muzeului Național Brukenthal, Sibiu 2018 (55 pagini), ISBN 978-606-8815-32-9
Catalog de proiect

g. Organizare simpozioane științifice

În anul 2018, Muzeul Național Brukenthal a organizat **4 simpozioane științifice** cu participare națională.

- **Sesiunea de comunicări științifice „Implementarea rezultatelor cercetării științifice în restaurare, între deziderat și realitate” (4 – 5.10)**

Laboratorul de Restaurare al MNBrukenthal

Tematica sesiunii din anul 2018 a avut în vedere restaurarea obiectelor ceramice.

Au prezentat lucrări specialiști din Zalău, Craiova, Brașov, Iași, Timișoara, Deva, Cluj, București și Sibiu.

Piesele restaurate reprezintă vase ceramice din diverse epoci.

- **Simpozionul științific „Românii în Primul Război Mondial. Marea Unire de la 1918” (15 – 16 .11)**

Muzeul de Istorie Casa Altemberger

Simpozionul a fost organizat în două secțiuni: Istorie (cuprinzând studii relevante pentru perioada secolelor XIX-XX) și Patrimoniu. Au participat specialiști din Sibiu și din țară (Bistrița, Oradea, Brașov și Galați).

- **Simpozionul „Istorie Culturală și Patrimoniu” (22 – 23.11)**

Muzeul de Artă Brukenthal

La simpozion au participat specialiști din Sibiu și din țară (București, Cluj-Napoca, Alba Iulia, Mediaș) cu prezentări interdisciplinare, ce au abordat teme de istoria artei, etnologie, istoria cărții, arhivistică etc.

- **Simpozionul „10 ani de la inaugurarea Galeriei de Artă Românească” (13 – 14.12)**

Muzeul de Artă Brukenthal

Principalele subiecte referindu-se la arta din România secolelor XV–XX, la simpozion au participat specialiști de la muzee și institute de cercetare (Sibiu, București, Cluj-Napoca, Baia Mare, Brașov, Alba Iulia, Târgu Mureș).

h. Activitate științifică

- **Sesiuni de comunicări cu un caracter internațional**

(pentru lista participărilor la sesiunile de comunicări internaționale vezi Anexa 8)

În anul 2018 au fost susținute 24 comunicări la 16 manifestări științifice.

- **Sesiuni de comunicări naționale**

(pentru lista participărilor la sesiunile de comunicări naționale vezi Anexa 9)

În anul 2018 au fost susținute 52 comunicări la 23 manifestări științifice.

- **Articole științifice**

(pentru lista articolelor științifice vezi Anexa 10)

În anul 2018 au fost publicate 63 studii și articole științifice în reviste și volume.

i. Campanii de cercetare arheologică și de teren, stagii de cercetare

(pentru lista proiectelor de cercetare vezi Anexa 11)

- Diagnoză arheologică 18 proiecte
- Supraveghere arheologică 3 proiecte
- Cercetare sistematică 3 proiecte
- Cercetare preventivă 7 proiecte
- Cercetare de teren 1 proiect
- Stagii de cercetare în colecții 10 proiecte

2. Orientarea activității profesionale către beneficiari

a. Acțiuni culturale

În perioada de raportare, toate acțiunile cuprinse în agenda culturală anuală a Muzeului Național Brukenthal au fost orientate către beneficiari.

- Valorificarea patrimoniului

Sub aspectul expozițiilor de patrimoniu, acestea au reflectat diversitatea tematică a colecțiilor muzeului de la artă europeană, românească și contemporană (națională și internațională) la expoziții de istorie locală și națională și expoziții de istorie naturală și istoria vânătorii sau a farmaciei. În organizarea acestor expoziții s-a avut în permanentă în vedere latura educativă și de popularizare prin prezența textelor de sală și pliantelor, a macro-etichetării modulelor tematice, a textului bilingv RO/EN sau RO/DE.

Mai mult, prin seria de expoziții online inaugurată în anul 2015, instituția vine în întâmpinarea categoriilor de public aflate la mare distanță sau în imposibilitate de deplasare la sediile muzeului. De asemenea, prin expozițiile cuprinse în *Axele Culturale Brukenthal*, muzeul deschide expoziții cu patrimoniul propriu la sediile altor muzee din țară. La nivel internațional continuă parteneriatele expoziționale sau în cadrul proiectelor cu finanțare externă.

- Evenimente

În anul 2018, Muzeul Național Brukenthal a găzduit la sedii o serie foarte diversă de evenimente (organizate în special în cadrul parteneriatelor) de la mese rotunde și prezentări culinare la concerte, lansări de carte și evenimente în spațiul public, fiecare dintre acestea venind în întâmpinarea categoriei țintă a vizitatorilor ocazionali și atragerii acestora.

b. Acțiuni educative

- Pedagogie muzeală

În anul 2018, au fost 37 proiecte educative, 1 atelier școală și 2 ateliere de creație realizate în colaborare cu 99 parteneri, însumând 234 activități, 6.551 vizite la sediile muzeului și 6.000 participări la activitățile organizate de muzeu în centrul istoric al orașului Sibiu. (a se vedea Anexa 2)

- Educația continuă a adultului

Pe lângă atenția deosebită acordată aspectului educativ în organizarea expozițiilor, magazinele și punctele de vânzare ale instituției oferă o largă gamă de publicații în timp ce revistele științifice sau publicațiile cu distribuție gratuită din cadrul proiectelor cu finanțare externă sunt postate online. De asemenea, postările Facebook au o structură de 50% materiale informative și 50% materiale educative. Tuturor acestora se adaugă proiecte de popularizare a informației de specialitate precum „Bucătăria la curtea principelui Transilvaniei în sec. al XVI”.

- Abordare diversă

Atât în cazul acțiunilor educative din cadrul proiectelor de pedagogie muzeală cât și a celor de formare continuă a adultului, Muzeul Național Brukenthal vine în întâmpinarea beneficiarilor cu o gamă diversă de activități de la ghidaje tematice la mese rotunde, ateliere, prezentări, dezbateri și discuții.

c. Informare

- Structurile de primire și orientare a publicului la sedii

În Muzeul Național Brukenthal funcționează puncte de informare a publicului la toate sediile centrale, de asemenea, panouri cu harta orientativă a localizării obiectivelor de vizitare ale muzeului și info-touch-screen-uri au fost amplasate la toate sediile.

- Evenimentele MNBrukenthal sunt anunțate atât prin mediile informative instituționale (website, Facebook, afișaj la sedii) cât și prin parteneri media (conferințe de presă, comunicate de presă, eventya.eu, museums.eu, vinsieu.ro, agenda.liternet.ro, etc, afișaj urban).

d. Relaxare

- Magazine, puncte de vânzare, puncte de alimentare, spații verzi

În Muzeul Național Brukenthal funcționează 3 magazine de suveniruri și două puncte de vânzare care pun la dispoziția vizitatorilor peste 700 de suveniruri și publicații. De asemenea, fiecare sediu este dotat cu automate de băuturi calde și de snacks-uri & băuturi răcoritoare.

Grădinile din Palatul Brukenthal, Muzeul de Istorie și Muzeul de Istorie Naturală sunt dotate cu bănci pentru recreere și amenajate în spiritul arhitectonic al clădirii de care dețin.

3. Analiza principalelor direcții de acțiune întreprinse

Domeniul de aplicare	Probleme strategice identificate	Modalități de îndeplinire	Observații
În plan managerial general	Reorganizarea funcțională a muzeelor din structura MNB. Exersarea capacității manageriale la nivelul compartimentelor	Întărirea capacității organizaționale prin creșterea nivelului de performanță la nivelul compartimentelor	Întocmire SWOT obiective și procese de management
	Exersarea capacității manageriale la nivel interdepartamental	Creșterea coeziunii instituționale și a nivelului de performanță de tip interdepartamental	Actualizarea Organigramei, a Statului de funcții și a ROF-ului
	Acreditarea și autorizarea principalelor activități ale instituției	Actualizarea periodică a acreditărilor și autorizărilor principalelor activități; obținerea de noi acreditări	Întocmirea documentației specifice
	Necesitatea clarificării situației juridice a patrimoniului	Clarificarea situației juridice a patrimoniului	Situația juridică general a Palatului Brukenthal și colecțiilor Samuel von Brukenthal. Probleme curente legate de patrimoniu.
În planul resurselor umane	Posturile vacante/blocate afectează buna funcționare a tuturor sectoarelor de activitate	Asigurarea funcționalității optime a instituției prin ocuparea posturilor vacante și/sau externalizarea unor servicii. Redistribuirea atribuțiilor în cazul numărului insuficient de posturi	126 posturi aprobate, 106 posturi ocupate la 31 decembrie 2018
	Asigurarea unui personal bine pregătiri și specializat	Pregătirea continuă și specializarea personalului la nivelul întregii instituții muzeale	23 participări la cursuri de formare profesională, postuniversitară și continuă
În plan patrimonial	Completarea și dezvoltarea colecțiilor muzeale	Asigurarea resurselor financiare necesare creșterii și dezvoltării colecțiilor muzeale. Dezvoltarea unor politici de încurajare a donațiilor. Dezvoltarea unui program de documentare suplimentară a colecțiilor	1.439 piese provenite din donații (grafică: 491, artă decorativă: 4, sculptură: 38, istorie: 573, cercetări arheologice și detecții metale: 109, bibliotecă: 220 carte curentă, 3 documente și 1 carte veche)
	Comunicarea patrimoniului	Strategii interne și dezvoltarea unui program coerent adaptat tipurilor de public	Proiecte de cercetare pentru tematica expozițională; proiecte cu finanțare externă Portofolii expoziționale
	Interpretarea patrimoniului	Abordare bazată pe grupurile de audiență	Studii de audiență, sondaj 2018 Plan minimal / Plan extins Calendar anual de activități
	Asigurarea siguranței patrimoniului	Managementul colecțiilor Managementul riscului în colecții Evidența și clasarea patrimoniului	Contracte de asigurare Clasări bunuri culturale mobile 1.240 fișe analitice de evidență, 1.207 introduceri registrele muzeului

			672 dosare trimise pentru clasare 16.000 imagini digitale
	Conservarea și restaurarea patrimoniului	Asigurarea conservării și restaurării patrimoniului	681 fișe conservare 1.312 piese restaurate 189 investigații
	Valorificarea științifică a patrimoniului	Asigurarea condițiilor pentru cercetarea și valorificarea științifică a patrimoniului	30 volume publicate, 76 comunicări la 39 manifestări științifice naționale și internaționale, 63 articole științifice
	Mobilitatea personalului de specialitate și a colecțiilor	Colaborarea națională și internațională pentru conștientizarea valorilor patrimoniului	3 expoziții integrale MNB în țară participări la 17 expoziții în țară și 4 peste hotare 4 expoziții online
	Valorificarea patrimoniului arheologic prin săpături sistematice și de salvare	Asigurarea asistenței științifice pentru protecția și valorificarea patrimoniului arheologic din județul Sibiu și alte județe.	Diagnoză arheologică 18 proiecte Supraveghere arheologică 3 proiecte Cercetare sistematică 3 proiecte Cercetare preventivă 7 proiecte Cercetare de teren 1 proiect
În planul activității de marketing și PR	Identificarea permanentă a nevoilor publicului vizitator	Creșterea gradului de participare a publicului, direct relaționată cu facilitățile și serviciile oferite de instituție	Creșterea numărului de beneficiari
	Identificarea de noi mijloace de comunicare a patrimoniului, mediatizare și promovare	Îmbunătățirea imaginii Muzeului și comunicării patrimoniului	Creșterea audienței și impactului cultural
	Identificarea de noi mijloace de atragere a audienței asupra bazei materiale și a patrimoniului instituției	Folosirea eficientă a bazei materiale și patrimoniale pentru deschiderea Muzeului spre noi categorii de audiență	Comunicarea patrimoniului prin mobilitatea colecțiilor și mediile online.
	Identitatea instituțională	Continuarea și actualizarea campaniei de branding a Muzeului	Grafică personalizată Produse personalizate Discurs personalizat
	Identificarea cererii de piață	Realizarea ofertei în funcție de cerere	Analiza tendințelor și contextului social-cultural
	Identificarea grupurilor țintă pentru fiecare tip de program implementat de Muzeu	Studiul beneficiarului	Observații, chestionare, analize, monitorizarea recenziilor etc. Sondaj 2018
În planul relațiilor naționale	Îmbunătățirea și extinderea rețelei de comunicare cu instituții similare din țară	Realizarea de parteneriate cu muzee și instituții de cultură din România	Axele Culturale Brukenthal Parteneriate de proiecte expoziționale și culturale
	Mobilitatea colecțiilor, a specialiștilor și accesul la informație	Schimburi de expoziții, schimburi de experiență, popularizare reciprocă	37 expoziții la sediile muzeului dintre care: 20 expoziții în colaborare cu parteneri naționali și internaționali
În planul relațiilor internaționale	Îmbunătățirea și extinderea rețelei de comunicare cu instituții similare mediul internațional	Realizarea de parteneriate cu muzee și instituții de cultură din mediul internațional	Parteneriatul de schimburi expoziționale anuale cu Muzeul Național din Gdansk Noi proiecte expoziționale

	Mobilitatea colecțiilor, a specialiștilor și accesul la informație	Schimburi de expoziții, schimburi de experiență, popularizare reciprocă	Participarea la proiecte expoziționale internaționale Participarea angajaților la sesiuni de comunicare internaționale
	Utilizarea platformelor internaționale de promovare a patrimoniului	Deschiderea informativă sub aspectul comunicării patrimoniului și a cercetării științifice a acestuia	Google Cultural Institute Academia.edu Indexarea revistelor științifice ale Muzeului COPERNICUS, EBSCOHOST, SCOPUS, ERIH PLUS Platforma editorială SCIPIO
În planul educației	Pedagogie muzeală Extinderea și actualizarea programelor fiecărei unități muzeale în parte	Existența publicațiilor de specialitate: Îndrumare I-IV Ghiduri pentru elevi (cl. V-XII) Broșuri de proiect	Revizuirea permanentă în acord cu programele școlare și tendințele educației alternative
	Educația continuă a adultului	Existența ghidurilor expozițiilor permanente, a cataloagelor și publicațiilor de popularizare Organizarea de mese rotunde, lansări de carte, dezbateri	Actualizarea publicațiilor în funcție de cercetarea științifică a colecțiilor Creșterea numărului de activități dedicate educației publicului adult
În planul bazei tehnico materiale	Modernizarea infrastructurii muzeale	Asigurarea resurselor financiare pentru reparații, reorganizări, dotări	Cf. priorităților identificate
	Modernizarea sistemului informațional	Asigurarea resurselor necesare modernizării sistemului informațional	Dezvoltarea rețelei informatice Testarea, implementarea și gestionarea aplicațiilor informatice precum și întreținerea aplicațiilor de mare volum
	Asigurarea condițiilor optime, asigurarea normelor de securitate și sănătate în muncă	Modernizarea bazei tehnico-administrative	Facilitarea controalelor în domeniul medicinei muncii
În plan financiar	Atragerea de fonduri din surse externe	Asigurarea proiectelor eligibile pentru accesarea fondurilor nerambursabile	3 proiecte cu finanțare externă (AFCN, Comitetul Interministerial pentru Centenar, Programul Operațional Competitivitate 2014-2020)

4. Propuneri privind îmbunătățirea evoluției profesionale a instituției:

Este necesară menținerea ritmului susținut în cercetarea patrimoniului muzeului cu respectarea priorităților stabilite prin strategia culturală a autorității.

Este firesc ca propuneri privind modificarea reglementărilor interne să se realizeze și următoarea perioadă managerială, în funcțiile de necesitățile impuse de desfășurarea activității în raport cu sistemul organizațional al instituției.

Numărul actual de posturi aprobate pentru MNBrukenthal este insuficient și necorespunzător în alocare cu numărul imobilelor aflate în administrarea muzeului, numărul și valoarea colecțiilor, numărul de piese din aceste colecții, performanța instituției în valorificarea patrimoniului, numărul de vizitatori, gradul de realizare a veniturilor proprii.

Autoritatea ar trebui să aibă în vedere pentru stabilirea numărului de posturi aprobate următoarele corelări: raportarea numărului de supraveghetori la suprafața expozițiilor în mp, raportarea numărului de restauratori la numărul total de piese, raportarea numărului conservatorilor la numărul depozitelor, raportarea numărului de experți la volumul de piese pentru clasare etc.

Exemplu

La 31.12.2018 în Muzeul Național Brukenthal erau 126 posturi aprobate din care ocupate 106 (vezi Anexa 12)

Din cele 106 posturi:

- **19 muzeografi** (5 artă din care 1 post suspendat pe 2 ani, 2 bibliotecă, 9 istorie din care 6 și cu atribuții în arheologie, 3 istorie naturală din care 1 post suplinește și postul de șef de secție interimar, 1 evidență patrimoniului & istorie), **1 bibliotecar** și **3 șefi de secție** (artă, istorie și istorie naturală – interimat asigurat de 1 muzeograf).

Din cei 19 muzeografi + 3 șefi secție, **12 sunt experți și desfășoară activități de clasare în 13 expertize**, după cum urmează: 6 arheologie & istorie, 1 botanică, 1 carte, 1 pictură & grafică transilvăneană și pictură & grafică românească, 1 orfevrărie, 1 fotografie & grafică documentară, 1 artă românească & școala de la Baia Mare. (pentru lista experților vezi Anexa 13)

- **19 restauratori, 1 chimist și șeful de laborator**

- **6 conservatori**

- **23 supraveghetori**

- **alte funcții de specialitate: 1 trezorier, 1 desenator, 1 tehnoredactor, 3 referenți**

- **administrativ: 1 auditor, 3 referenți, 1 economist, 1 resurse umane, 2 ingineri, 1 jurist, 1 analist, 1 arhivar, 3 pompieri, 1 șofer, 2 muncitori.**

- **conducere: 1 manager, 2 directori adjuncți (specialitate și administrativ), 1 director economic**

19 muzeografi din care 12 experți pentru cercetarea, clasarea și valorificarea a peste 1.640.000 de piese din patrimoniului mobil al instituției, structurate în 76 colecții

6 conservatori pentru asigurarea stării optime de conservare a peste 1.640.000 de piese din patrimoniului mobil al instituției

23 supraveghetori pentru un total spații expoziționale de 131 săli (5.606,99 m²) (pentru situația folosirii spațiului vezi Anexa 14)

2. Propuneri privind modificarea reglementărilor interne.

În perioada de raportare nu au fost propuneri de reglementări prin acte normative, înaintate autorității.

3. Sinteza activității organismelor colegiale de conducere.

a. Activitatea consiliului științific

În anul 2018 a avut loc o ședință a consiliului științific:

- Ședința din 20 septembrie 2018 având pe ordinea de zi:

1. Lucrările efectuate la etajul 2 din Palatul Brukenthal

2. Pregătiri pentru anul 2012

3. Diverse

b. Activitatea consiliului de administrație

În anul 2018 au avut loc 11 ședințe ale Consiliului de Administrație, dintre care, **în perioada de raportare:**

- Ședința din data de 18 ianuarie

Ordinea de zi:

1. Informare asupra bugetului și stadiul bugetului pe anul 2018

2. Muzeul Național Brukenthal și programul Centenarul Marii Uniri / marketing și promovare

3. Diverse

- Ședința din data de 5 februarie

Ordinea de zi:

1. Raport cu privire la salarizarea personalului după noile reglementări

2. Raport cu privire la controlul Curții de Conturi pe anii 2015-2017 ce a avut loc în 08. 01. - 31.01. 2018

3. Diverse

- Ședința din data de 22 martie

Ordinea de zi:

1. Previzualizare expoziție în Palatul Brukenthal et. 2

2. Diverse

- Ședința din data de 19 aprilie

Ordinea de zi:

1. Răspunsul doamnei contabil șef Mariana Aurore Rădulescu la adresele noastre referitoare la raporturile făcute de Curtea de Conturi cu privire la activitatea financiar-contabilă din perioada 2015-2017 și cu privire la ordonanța de urgență nr 189/25.11.2008 și legea 258/03.11. 2015 și modul de aplicare a acestora în MNB

2. Restaurarea unei colecții de artă din cadrul Muzeului de Artă din Constanța

3. Diverse

- Ședința din data de 24 mai

Ordinea de zi:

1. Informare cu privire la programul desfășurat pentru Ziua Internațională a Muzeelor și Noaptea Muzeelor

2. Informare cu privire la situația plății salariale ale angajaților MNB

3. Diverse

- Ședința din data de 21 iunie

Ordinea de zi:

1. Discutarea și votarea proiectului statuar 100 de ani de la realizarea Statului Național Român

2. Discutarea condițiilor de export temporar al pieselor din colecția Brukenthal

3. Solicitarea obținerii unor sponsorizări pentru finalizarea etajului 2 - expoziția din Palatul Brukenthal și pentru realizarea și renovarea depozitului de pictură europeană

4. Diverse

- Ședința din data de 19 iulie

Ordinea de zi:

1. Reamintirea împrumutului lucrărilor pentru expozițiile din Roma, Matera și Palermo din 2018

2. Acordarea de sporuri condițiilor de munca vătămătoare cu un procent de 15%

3. Prezentarea proiectului Bucătăria la curtea princiară a Transilvaniei în sec. XVI, finanțat de AFCN

4. Diverse

- Ședința din data de 20 septembrie

Ordinea de zi:

1. Viitoare expoziții din străinătate
2. Programul minimal al expozițiilor în anul 2019
3. Problemă electrică la Palatul Brukenthal
4. Diverse

● Ședința din data de 18 octombrie

Ordinea de zi:

1. Discutarea situației legate de bunurile retrocedabile Bisericii Evanghelice din colecția istorie
2. Discutarea situației legate de textele din lb. germană
3. Prezentarea raportului privitor la proiectul 100 de ani de la constituirea Statutului Național Român
4. Diverse

● Ședința din data de 13 noiembrie

Ordinea de zi:

1. Muzeul Național Brukenthal și Summit-ul UE Sibiu 2019
2. Diverse

● Ședința din data de 20 decembrie

Ordinea de zi:

1. Prezentarea sondajului de opinie realizat de Muzeul Național Brukenthal
2. Prezentarea situației biletelor și vânzărilor pe anul 2018
3. Diverse

4. Dinamica și evoluția resurselor umane al instituției (fluctuație, cursuri, evaluare, promovare, motivare, sancționare).

a. Fluctuația personalului 126 posturi aprobate, 106 posturi ocupate la 31 decembrie 2018.

La 1.01.2018

Nr.crt.	Posturi	
1.	Total	126
2.	Posturi de conducere	10
3.	Posturi de execuție de specialitate	91
4.	Posturi de execuție tehnice, economice și de deservire	25

La 31.12.2018

Nr.crt.	Posturi	
1.	Total	126
2.	Posturi de conducere	11
3.	Posturi de execuție de specialitate	90
4.	Posturi de execuție tehnice, economice și de deservire	25

b. Formare profesională și continuă

● Cursuri de specialitate

Cosmin Ioan Costin – curs gestional custode sală – INCFC;

Daniela Crețu – curs atestat achiziții publice;

Alina Foamete – curs atestat achiziții publice;

Adela Gheorghe – curs atestat managementul resurselor umane;

Adela Gheorghe – curs „Identificarea celor mai eficiente moduri de asistență juridică disponibile pentru cetățenii care sunt victime ale unor abuzuri sau neregulii din administrația publică și sistemul judiciar, în vederea promovării acestora”, Facultatea de Drept „Simion Bărnuțiu”, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu;

Mihai Iancovescu Rudeanu – obținerea atestatului de specialist MCIN, proiectare și execuție patrimoniu imobil.

Ionel Nicola – curs management financiar contabil;

Maria Iulia Sasu – curs restaurator bunuri culturale – modul III, INCFC;

Maria Iulia Sasu – participare la Stagiul de practică desfășurat în mai multe etape la Departamentul Evidență, conservare și restaurare patrimoniu la Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa”, în

cadru Laboratorului de restaurare, sub îndrumarea restauratorilor experți în domeniul restaurare-taxidermie
Radu Ștefan Pană și Mircea Ciobanu

Daniel Stanea – curs gestional custode sală – INCFC;

● **Cursuri masterale**

Cosmin Ioan Costin – studii masterale, „Protejarea și Valorificarea Patrimoniului Cultural”, Facultatea de Științe Socio-Umane Sibiu, Departamentul Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă;

Ilie Curtean – studii masterale, domeniul Patrimoniu, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu

● **Cursuri doctorale**

Rodica Ciugudean – studii doctorale la Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, Cluj-Napoca;

Raluca Georgiana Cobuz – studii doctorale, „Istorie, Civilizație, Cultură”, Facultatea de Istorie și Filozofie, Universitatea „Babes-Bolyai”, Cluj-Napoca;

Alexandra Maria Gălăbuș – studii doctorale domeniul Istorie, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu;

Alexandru Ilie Munteanu – obținerea titlului de doctor în Istorie, susținerea publică a tezei de doctorat la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia;

Vasile Palaghie – studii doctorale domeniul Istorie Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu;

Florentin Perianu – studii doctorale domeniul Istorie Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu;

Robert Strebeli – studii doctorale, Universitatea din Salamanca, Spania, programul de doctorat istoria artei și muzicologie, prezentarea planului de investigare/prezentarea tezei de doctorat pentru Comisia Academică de la Universitatea Salamanca spre evaluare;

Nicolae Trif – studii doctorale, „Pești fosili din Cenozoicul și Mezozoicul Romaniei” – Universitatea „Babes-Bolyai”, Cluj-Napoca, Facultatea de Biologie-Geologie (coordonator: prof. univ. dr. Vlad Codrea);

● **Alte cursuri**

Ghizela Vonica – curs extra –universitar – *Design experimental și analiza datelor în cercetarea științifică (statistică aplicată)*, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, Departamentul Cercetare-Dezvoltare (Ateliere de formare în cercetare și etică academică CNFIS-FDI-2018-0957);

Ghizela Vonica – curs online Mu.SA MOOC on Essential Digital Skills for Museum Professionals, organizat de Museum Sector Alliance și Erasmus+ Programme of the European Union;

Nicolae Trif – curs online Mu.SA MOOC on Essential Digital Skills for Museum Professionals, organizat de Museum Sector Alliance și Erasmus+ Programme of the European Union;

c. Evaluare

● Tabel cu numărul personalului contractual privind evaluarea performanțelor profesionale individuale ale personalului contractual conform OMCIN nr.2093/2018

Anul în care s-a făcut evaluarea	Nr. personal evaluat
2018	124

● Tabel cu numărul personalului stagiar evaluat conform Legii nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior și a HOTĂRÂRII nr. 473 din 4 iunie 2014 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 335/2013

Anul în care s-a făcut evaluarea	Nr. personal stagiar evaluat
2018	0

d. Promovare

● Tabel cu numărul personalului contractual promovat în grade profesionale

Anul în care s-a făcut promovarea	Nr. personal evaluat
2018	6

● Tabel cu numărul personalului stagiar promovat conform Legii nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior și a HOTĂRÂRII nr. 473 din 4 iunie 2014 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 335/2013

Anul în care s-a făcut evaluarea	Nr. personal stagiar promovat
2018	0

- Tabel cu numărul personalului contractual promovat în grade profesionale

Anul în care s-a făcut promovarea	Nr. personal promovat
2018	6

- Tabel cu numărul personalului stagiar promovat conform Legii nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior și a HOTĂRÂRII nr. 473 din 4 iunie 2014 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 335/2013

Anul în care s-a făcut evaluarea	Nr. personal stagiar promovat
2018	0

e. Motivare și sancționare

Motivare

- Reconsiderarea organigramei în raport cu resursele de personal, pentru o încadrare optimă a angajaților în funcție de pregătire și abilități.
- Personalul muzeului a fost încurajat să participe la cursuri de formare și specializare atât în țară cât și peste hotare, atât în domeniul de activitate cât și transversal, pregătirea interdisciplinară și accesul la cât mai multe limbi străine de circulație europeană facilitând deschiderea profesională spre noi spații culturale și științifice.
- O atenție deosebită s-a acordat spațiilor de muncă, bunelor condiții de desfășurare a activității și asigurarea dotărilor necesare.
- Sub aspectul consolidării spiritului de echipă s-au organizat proiecte interdisciplinare încurajându-se participarea din toate domeniile de activitate ale instituției.
- În sfera recreativă s-au organizat activități de tip team-building

Sancționare

În anul 2018 s-au emis un număr de 2 sancționări disciplinare cu avertisment scris.

5. Măsurile luate pentru gestionarea patrimoniului instituției, îmbunătățiri /refuncționalizări ale spațiilor.

a. Gestionarea patrimoniului instituției

• Conservare – activități curente

Monitorizarea spațiilor expoziționale și de depozitare pentru a corespunde condițiilor impuse de Normele de Conservare în vigoare:

- _ asigurarea salubrității, supravegherea activităților de igienizare și curățenie săptămânale;
- _ monitorizarea fiabilității instalațiilor și semnalarea problemelor identificate către serviciul administrativ;
- _ monitorizarea și asigurarea stabilității microclimatului prin verificarea periodică a aparatelor de măsură și înregistrare a temperaturii și umidității, și prin acționarea aparaturii de reglare a microclimatului pentru a evita fluctuații accentuate, ce duc la declanșarea mecanismelor de degradare a bunurilor expuse sau depozitate;
- _ verificarea, stabilirea și monitorizarea nivelului iluminatului pentru a nu induce factori declanșatori pentru procese de degradare. Ecranarea surselor de lumină ce conțin radiații ultra-violete mai ales în spațiile unde sunt expuse/depozitate bunuri culturale de natură organică;
- _ pentru spațiile în care au avut loc reparații și lucrări de zugrăvire s-a avut în calcul monitorizarea condițiilor de microclimat timp de trei luni de la finalizarea lucrărilor, până s-a ajuns la stabilizarea acestora;
- _ asigurarea securității bunurilor culturale prin suplینirea lipsei de personal de la sectorul supraveghere, instruirea și îndrumarea personalului pentru a asigura siguranța bunurilor în raport cu factorii umani de degradare;
- _ participarea întregului colectiv la instructaje periodice privind prevenirea și combaterea incendiilor.

• Activitate expozițională

- _ Împreună cu muzeograful gestionar s-a realizat selectarea pieselor pentru expunere având ca și criteriu general de selecție starea de conservare a fiecărei piese în parte;
- _ Propunerea pieselor pentru restaurare, întocmirea documentației de conservare și participarea la comisiile de avizare a proiectelor de restaurare;

_Operații de conservare curativă sub îndrumarea și cu supravegherea personalului specializat de la Laboratorul de Restaurare;

_Participarea la proiectarea prealabilă a expozițiilor și alegerea soluțiilor optime de etalare pentru a nu dăuna obiectelor propuse spre expunere;

_Manipularea, transportul și etalarea pieselor în spațiile expoziționale;

_Realizarea documentației referitoare la starea de conservare a pieselor propuse pentru împrumut și itinerare;

_Ambalarea pieselor itinerante;

_Participarea la comisiile de recepție a pieselor împrumutate pentru expunere, constatarea și consemnarea împreună cu comisarii expoziției a stării de conservare și stabilirea condițiilor

● **Lucrări de conservare și monitorizare efectuate de Laboratoarele de restaurare**

_Participare la lucrările de reamenajare din Palatul Brukenthal, etajul II, latura dreaptă: a fost curățată feronerie; ușile, pervazuri ferestre au fost chituite, finisate, s-a aplicat un strat nou de vopsea iar decorațiile lor au fost aurite; au fost montate candelabrele restaurate.

_Realizarea și montarea plintelor din piatră pentru treptele accesului dintre curți

_Examinarea stării de conservare a mai multor lucrări din Galeria de Artă Europeană și Românească în cadrul controalelor periodice realizate împreună cu colegii muzeografi și conservatori. Remontarea în ramă sau aplicarea sistemelor de agățare pentru o serie de lucrări din colecția Muzeului Național Brukenthal.

Participanți: Andrei Popa, Ioan Muntean, Cristina Fău, Ilie Mitrea, Celestina Albișor

_Aplicarea foitei japoneze la 187 de lucrări din depozitul de Artă Europeană

_Conservarea pieselor din depozitul vizitabil de arme

_Realizarea de cutii și mape de conservare

_Confecționarea a 6 rame noi pentru lucrări de pictură.

_Conservare activă în Palatul Brukenthal: dulap baroc, ladă de breaslă, masa altdeutsch, vitrină. Conservare activă Muzeul de istorie: dulapuri numismatice. Confecționarea a 4 rame noi

_Conservare 739 etichete vechi

_Aplicare foiță japoneză cu rol de consolidare pe 5 piese din lemn policrom

_Conservare activă a 2 uși de la Muzeul de Istorie „Casa Altemberger”

_Conservare activă a 2 statui din ipsos din colecția Muzeului Național Brukenthal aflate în custodia Prefecturii Sibiu

_Intervenții de conservare la Steagul Consiliului Național din Piticu, Bistrița-Năsăud (autofinanțare); lucrări de conservare la 8 covoare provenite din donație, participat la înlocuirea și desprăfuirea covoarelor din expoziția permanentă

_Verificare permanentă a evoluției condițiilor de microclimat, precum și starea de conservare a pieselor din depozite și din expozițiile permanente și temporare ale Muzeului de Științele Naturii; conservare activă la peste 450 obiecte și preparate

● **Evidența și documentarea**

Fișe analitice de evidență: 1.240 fișe analitice de evidență, 1.207 introduceri registrele muzeului

Muzeul de Artă: 249 fișe analitice de evidență

Biblioteca Brukenthal: 143 fișe analitice

Muzeul de Istorie: 60 fișe analitice de evidență, 1.207 introduceri registrele muzeului

Secția Conservare și Supraveghere Patrimoniu: 205 fișe de evidență

Muzeul de Istorie Naturală: 583 fișe analitice de evidență

Buletine de analiză chimică și fișe de restaurare: 42 buletine analiză chimică, 116 fișe restaurare

Documentare foto: 16.000 imagini digitale

● **Evidența informatizată patrimoniului**

Bunuri culturale în curs de clasare: 672 bunuri culturale

Muzeul de Artă Brukenthal: 130 (15 Tezaur, 110 Fond, 5 non-clasare)

Muzeul de Istorie *Casa Altemberger*: 477 (1 Tezaur, 443 Fond, 33 non-clasare)

Muzeul de Istorie Naturală: 65 (Fond)

b. Îmbunătățiri (patrimoniul instituției)

● **Restaurare**

1.312 piese restaurate: lemn 23 piese, metal 684 piese, piele 3 piese, hârtie, document 50 piese, grafică 39 piese, textile 5 piese, piatră 6 piese, ceramică 96 piese, pictură ulei 48 piese, pictură tempera, lemn policrom 8 piese, specimene de istorie naturală 350 piese

189 investigații chimice

● **Donații**

Pe parcursul anului 2018, în patrimoniul Muzeului Național Brukenthal au intrat un număr de **1.439 piese**, după cum urmează:

Grafică: 491 lucrări

Artă Decorativă: 4 lucrări

Sculptură: 38 lucrări

Istorie: 573 piese

Cercetări arheologice și detecții metale: 109 piese

Biblioteca: 224 piese (220 carte curentă, 3 documente tipărite sec. XX și 1 carte veche)

c. Îmbunătățiri și refuncționalizări ale spațiilor

În anul 2018 au fost inițiate următoarele lucrări de amenajare și reparații în cadrul Muzeului Național Brukenthal:

● **Palatul Brukenthal**

_Lucrări pentru optimizarea funcționalității clădirii sub aspectul asigurării standardelor de expunere și conservare a patrimoniului dar și a protecției acestuia: reparații generator electric (deservire Palatul Brukenthal și Casa Albastră); reparații ale instalației de protecție împotriva trăsnetului; schimbarea instalației electrice pentru etajul II aripa sudică; reparații sistem securitate pentru etajul II aripa sudică, sectorul expozițional Cabinetul de Stampe și casierie; înlocuire coș de fum și evacuare gaze arse aferente centralei termice din Palatul Brukenthal; reparații acoperiș; reparații pereți și zugrăveli interioare casierie;

_Lucrări de amenajare expozițională: reparații pereți și zugrăveli interioare pentru etajul II aripa sudică; recondiționare și vopsire lemnărie; prelucrare și montare simeze; recondiționare piloni de delimitare a circuitului de vizitare; confecționare postamente din lemn pentru expozițiile permanente;

● **Muzeul de Istorie**

Lucrări pentru optimizarea funcționalității clădirii sub aspectul asigurării standardelor de expunere și conservare a patrimoniului dar și a protecției acestuia: confecționare glasvand curte; reparații generator electric; reparație centrală termică; reparații acoperiș;

● **Muzeul de Istorie Naturală**

_Lucrări pentru optimizarea funcționalității clădirii sub aspectul asigurării standardelor de expunere și conservare a patrimoniului dar și a protecției acestuia: reparații pereți și zugrăveli interioare la casierie, grupuri sanitare, sala multimedia; reparații instalația electrică; reparații ale instalației de protecție împotriva trăsnetului;

● **Muzeul de Artă Contemporană**

_Lucrări pentru optimizarea funcționalității clădirii sub aspectul asigurării standardelor de expunere și conservare a patrimoniului dar și a protecției acestuia: reparații acoperiș;

_Lucrări de amenajare expozițională: prelucrare și montare simeze;

● **Muzeul de Istoria Farmaciei**

_Lucrări pentru optimizarea funcționalității clădirii sub aspectul asigurării standardelor de expunere și conservare a patrimoniului dar și a protecției acestuia: reparații sistem securitate

● **Casa Albastră**

_Lucrări pentru optimizarea funcționalității clădirii sub aspectul asigurării standardelor de expunere și conservare a patrimoniului dar și a protecției acestuia: reparații instalația electrică;

Palatul Brukenthal, etajul II: lucrări de amenajare expozițională

6. Măsurile luate în urma controalelor, verificărilor/auditărilor din partea autorităților sau a altor organisme de control în perioada raportată.

• În perioada 08.01-31.01.2018, Muzeul Național Brukenthal Sibiu a fost supus unei verificări din partea Curții de Conturi a României prin Camera de Conturi Sibiu cu tema „Controlul alocării și utilizării subvențiilor de la bugetul de stat destinate finanțărilor muzeistice”, care s-a încheiat la data de 31.01.2018 cu Raportul nr. 281/31.01.2018.

Decizia nr.10/26.02.2018 cuprinde următoarele constatări:

1. Înregistrarea eronată în evidența contabilă a bonurilor valorice pentru carburanți auto. Nu s-au respectat prevederile OMFP nr. 1917/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, cap. VII „Instrucțiuni de utilizare a conturilor”, funcțiunea conturilor 302 și 532 (neregula a fost consemnată în raportul de control la pag.12, pct.3.1.2.1).

2. Inventarierea anuală a elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii s-a efectuat fără a se respecta în totalitate prevederile legale. Astfel, inventarierea terenurilor și clădirilor nu s-a efectuat prin identificarea lor pe baza titlurilor de proprietate, în cazul terenurilor sau a titlurilor de proprietate și a dosarului tehnic, în cazul clădirilor, nu s-a efectuat inventarierea imobilizărilor aflate în curs de execuție, prin menționarea pentru fiecare obiect în partea, pe baza constatării comisiei de inventariere, a denumirii obiectului și a valorii determinate potrivit stadiului de execuție, pe baza documentațiilor existente și în funcție de volumul lucrărilor realizate la data inventarierii, nu s-a efectuat inventarierea creanțelor și obligațiilor față de terți prin verificarea și confirmarea soldurilor debitoare și creditoare față de terți prin verificarea și confirmarea soldurilor debitoare și creditoare ale conturilor pe baza extraselor de cont sau a punctajelor reciproce scrise, etc.

Nu s-au respectat prevederile Legii contabilității nr.82/1991, art 7 (1), OMFP nr.2861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, pct.2, pct.6, pct.12, pct. 14, pct.15(1), pct.16, pct.19(1), pct.28 alin.(1), pct.42, pct.43 și pct.45. (neregula a fost consemnată în raportul de control la pag.16, pct.3.1.6.1.1).

3. Efectuarea de plăți pentru intervenții la sistemele de securitate, fără documente justificative legal întocmite care să certifice realitatea lucrărilor, în valoare totală de 184975 lei. Nu s-au respectat prevederile Legii nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, art.27, alin.(1),(2), ale Legii contabilității nr.82/1991 art.6, ale Legii nr.500/2002 privind finanțele publice, art.52, ale HG nr.301/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor, și protecției persoanelor, art.71, Anexa nr.7, art.5(3), art. 8, 10 și ale OMFP nr.1792/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale, punctele 1,2,3,4 (neregula a fost consemnată în raportul de control la pag.20, pct.3.1.6.4.2.1).

În vederea asigurării punerii în executare a Deciziei nr.10/26.02.2018, emisă de către directorul Camerei de Conturi Sibiu, pentru înlăturarea deficiențelor constatate în Raportul de Control nr.281/31.01.2018, precizăm faptul că instituția a luat toate măsurile de remediere a deficiențelor constatate de către auditorii externi ai Camerei de Conturi Sibiu, și anume:

- Pentru îndeplinirea măsurii: I „a) *Înregistrare în evidența contabilă a operațiunilor economice aferente bonurilor valorice pentru carburanți auto în conformitate cu normele contabile în vigoare*”, s-a efectuat înregistrarea corectă în evidența contabilă cu NC nr.1/29.01.2018;

- Pentru îndeplinirea măsurii: I „b) *Efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii ale entității și înregistrarea rezultatelor inventarierii în coformitate cu prevederile legale*”, au fost luate următoarele măsuri: a fost emisă Decizia nr.61/22.08.2018 privind numirea comisiilor de inventariere a patrimoniului administrativ pentru exercițiul financiar 01.01-31.12.2018, cu respectarea prevederilor legale; a fost încheiată inventarierea pentru anul 2017 până la predarea bilanțului.

- Pentru îndeplinirea măsurii II „a) *Efectuarea demersurilor și luarea măsurilor care se impun în vederea respectării prevederilor legale în vigoare aplicabile sistemelor de securitate, stabilirea realității lucrărilor efectuate la aceste sisteme prin identificarea faptică pe locații și componente, stabilirea întinderii prejudiciului creat prin efectuarea de plăți pentru intervenții la sistemele de securitate, fără documente justificative legal întocmite care să certifice realitatea lucrărilor și recuperarea acestuia*”, au fost luate următoarele măsuri: a fost reorganizat compartimentul administrativ și a fost angajată o persoană cu experiență în domeniu, cu atribuții de gestionare a sistemelor de securitate; au fost introduse registrele de evidență a lucrărilor de intervenție efectuate asupra acestor sisteme. S-au efectuat demersurile necesare în

vederea refacerii și actualizării proiectelor tehnice ale sistemelor de securitate, în vederea cunoașterii în amănunt a stării tehnice a acestora; în vederea recuperării prejudiciului precizat în Raportul de control nr.281/31.01.2018 și Decizia nr.10/26.02.2018, instituția s-a constituit parte civilă pentru suma de 184.975 lei, în cauza ce face obiectul dosarului penal nr.1193/P/2017, dosar în care a fost dispusă începerea urmăririi penale *in rem* și se află în lucru la Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu – serviciul de Investigare a Criminalității Economice (subcomisar de poliție Possa Raluca-Elena).

● Raportul de control la Muzeul Național Brukenthal Sibiu prin Ordinul Ministrului Culturii și Identității Naționale nr.2576-16.08-2017.

Obiectivul controlului, stabilit prin Ordinul Ministrului Culturii și Identității Naționale nr.2576-16.08-2017 a fost următorul: „Verificarea modului de organizare și exercitare a controlului financiar propriu în perioada 01.01.-31.12.2017”.

Măsuri: informarea ministrului, respectiv a Corpului de Control și a Auditului Public Intern cu privire la modul de soluționare/ rezultatul plângerilor/ sesizărilor înaintate organelor abilitate ale statului de către reprezentanții instituției în perioada 2016/2017; obținerea acordului Ministrului Culturii și Identității Naționale prevăzut de legislația în vigoare, pentru desemnarea prin decizia conducătorului muzeului a persoanei/ persoanelor să efectueze activitatea de control financiar preventiv propriu (CFPP). Precizarea în cadrul decizie/deciziilor a limitelor de competență în exercitarea acestui tip de control pentru fiecare persoană în parte, după caz; reanalizarea întregului sistem de control managerial intern și emiterea deciziilor necesare numirii unor persoane să efectueze activitatea de control financiar preventiv propriu care să îndeplinească toate cerințele legale; evitarea incompatibilității pentru persoana sau persoanele care exercită viza de CFPP.

Toate aceste măsuri au fost îndeplinite în decursul anului 2018 prin desemnarea unei persoane, și obținerea acordului Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 1992/20.03.2018, prin numirea domnului Nicola Ionel ca persoană să exercite viza de control financiar preventiv în cadrul instituției, decizia nr.20/29.03.2018.

Pentru evitarea incompatibilității de exercitare a vizei controlului financiar preventiv în cazul domnului Nicola Ionel pentru anumite operațiuni supuse vizei CFPP, s-a desemnat o a doua persoană, doamna Arsenie Anca Maria, prin obținerea acordului Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 7835/31.10.2018, și numirea prin decizia managerului instituției nr.86/05.11.2018 ca persoană ce desfășoară activitate de control financiar preventiv propriu în cadrul Muzeului Național Brukenthal, împreună cu domnul Nicola Ionel.

D. Evoluția situației economico-financiare a instituției:

1. Analiza datelor financiare din proiectul de management corelat cu bilanțul contabil al perioadei raportate.

Repartiția bugetară pentru anul 2018 a avut următoarea structură, conform filei de buget nr. 8659/28.11.2018 înregistrată la Ministrului Culturii și Identității Naționale:

VENITURI : 9.764.000 lei, constituite din:

Venituri proprii 2.233.000 lei

Subvenții 7.531.000 lei

Veniturile proprii estimate a fi realizate au reprezentat 22,87% din totalul alocației bugetare pentru anul 2018.

CHELTUIELI: 9.764.000lei, cu următoarea structură:

Cheltuieli de personal 5.831.000lei

Cheltuieli cu bunuri și servicii 3.462.000lei

Cheltuieli de capital 405.000lei

Alte cheltuieli (59) 66.000lei

EXECUȚIA BUGETARĂ la data de 31.12.2018

VENITURI SI CHELTUIELI 2018	lei
VENITURI	
I - VENITURI PROPRII din care	1.935.011,78
vânzare bilete	1.354.558,11
vânzare publicații	130.531,37
chirii	12.010,00
prestări servicii	436.815,75
alte venituri	1.096,55
II - SUBVENȚII PENTRU INSTITUȚII PUBLICE	739.2371,03
III - AFCN	49.509,69
TOTAL VENITURI	9.376.892,50
CHELTUIELI	
I - CHELTUIELI DE PERSONAL	5.741.294,80
Cheltuieli salariale în bani	5.380.556,80
Contribuții	360.738,00
II - CHELTUIELI BUNURI ȘI SERVICII din care	3.215.221,87
furnituri de birou	23.091,80
încălzit, iluminat și forță motrică	505.395,41
apă, canal, salubritate	27.116,97
carburanți și lubrifianti	10.000,00
piese de schimb	0
poștă, telecomunicații, radio, tv ,internet	36.178,55
reparații curente	379.414,35
bunuri de natura obiectelor de inventar	40.464,97
Alte cheltuieli (alte bunuri pt. întreținere si funcționare și cu caracter funcțional, taxe pregătire profesionala deplasări, asigurări)	2.129.997,95 63.561,87
III – ALTE CHELTUIELI (59.04)	63.194,00
IV - CHELTUIELI DE CAPITAL	358.213,83
V – PLĂȚI EFECTUATE ÎN ANII PRECEDENȚI ȘI RECUPERATE ÎN ANUL CURENT (85.01)	-1.032
TOTAL CHELTUIELI	9.376.892,50

Execuția bugetară s-a realizat în proporție de 96%.

Gradul de acoperire al cheltuielilor instituției din venituri proprii a fost de 20,64% cu următoarea componență:

1.354.558,11lei venituri din bilete, cu pondere în total venituri de 70%

130.531,37lei venituri din tipărituri, cu pondere în total venituri de 6,70%

449.922,30lei alte venituri (chirii/prestări servicii), cu pondere în total venituri de 23,30%

Suma restituită la sfârșitul anului 2018 a fost de 92.628,97lei pe următoarea structură:

45.705,20lei din cod 10 cheltuieli de personal

806,00lei din cod 59 sume aferente persoanelor cu handicap neîncadrate

46.117,77lei din cod 71 cheltuieli de capital

Din datele economico-financiare prezentate mai sus, rezultă că Muzeul Național Brukenthal:

_s-a încadrat cu cheltuielile în bugetul aprobat de Ministrului Culturii și Identității Naționale pentru anul 2018

_ a înregistrat rezultate pozitive în special la capitolul cheltuielilor prin gestionarea eficientă a resurselor financiare și umane alocate prin care au fost îndepliniți indicatorii de performanță în perioada raportată, conform criteriilor de performanță ale instituției.

Urmărirea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu de către angajați, acordarea vizei de control financiar preventiv propriu, respectarea legislației în domeniu a dus la diminuarea riscurilor și au contribuit la îndeplinirea proiectului de management asumat de către manager. În perioada de raportare a existat o

preocupare deosebită pentru atragerea de surse de finanțare, pe lângă veniturile obținute din vânzarea de bilete.

2. Evoluția valorii indicatorilor de performanță în perioada raportată, conform criteriilor de performanță ale instituției din următorul tabel

Nr. crt.	Indicatori de performanță*	Perioada evaluată
1.	Cheltuieli pe beneficiar (subvenție + venituri - cheltuieli de capital)/nr. de beneficiari	23,59
2.	Fonduri nerambursabile atrase (lei)	450.000
3.	Număr de activități educaționale	37 proiecte educative, 1 atelier școală, 2 ateliere de creație realizate în colaborare cu 99 parteneri, însumând 234 activități, 6.551 vizite la sediile muzeului și 6.000 participări la activitățile organizate de muzeu în centrul istoric al orașului Sibiu
4.	Număr de apariții media (fără comunicate de presă)	1.016 materiale de presă
5.	Număr de beneficiari neplătitori	126.368
6.	Număr de beneficiari plătitori	256.020
7.	Număr de expoziții/Număr de reprezentații/ Frecvența medie zilnică	65 (37 de expoziții temporare la sediile Muzeului, 4 expoziții online, 3 expoziții integrale ale Muzeului Național Brukenthal la alte instituții, 21 colaborări)
8.	Număr de proiecte/acțiuni culturale	33 proiecte și acțiuni culturale în perioada de raportare (15 proiecte pentru publicul larg, 3 proiecte cu finanțare externă, 4 simpozioane științifice, 3 proiecte ale muzeului, 7 participări în proiecte)
9.	Venituri proprii din activitatea de bază (bilete+tipărituri)	1.485.089,48
10.	Venituri proprii din alte activități	449.922,30

E. Sinteza programelor și a planului de acțiune pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin proiectul de management. Se realizează prin raportare la:

1. Viziune: „Modelul Brukenthal”

a. Continuarea eforturilor de perfecționare structurală și comunicare

Una dintre direcțiile de bază ale actualului proiect managerial se constituie în continuarea eforturilor de perfecționare structurală și comunicare a „Modelului Brukenthal”.

Conturat treptat în ultima decadă, acest model unic în România presupune coabitarea proprietății private și a proprietății statului într-o instituție unică, administrată de stat în baza unui contract de comodat semnat de ambele părți, permițând atât retrocedarea progresivă a patrimoniului către Biserica Evanghelică CA Sibiu cât și continuarea activității unitare a instituției.

Unul dintre cele 9 sedii aflate în administrarea MNBrukenthal – Palatul Brukenthal a fost retrocedat Bisericii Evanghelice C.A. Sibiu, celelalte 8 clădiri aflându-se în proprietatea statului, iar patrimoniul mobil de retrocedat nu depășește o cincime din totalitatea pieselor din colecțiile muzeului.

b. Transparența deciziilor

Caracterizat de transparență decizională, „Modelul Brukenthal” este în esență și un cadru deschis colaborărilor și conjugării eforturilor de plasare a patrimoniului cultural în zonele de interes social.

Managementul practicat în MNBrukenthal, din anul 2006 și până în prezent, a fost caracterizat de transparență decizională.

Comunicarea precisă și în timp util a deciziilor echipei manageriale către organismele colegiale (Consiliul de Administrație și Consiliul Științific) a contribuit determinant la buna desfășurare a activității instituționale; între rezultatele deosebite putem menționa aici programul științific de publicare a revistei *Brukenthal. Acta Musei*, remodelarea expozițiilor de bază din Palatul Brukenthal (proiect în desfășurare) și găsirea surselor de finanțare externă pentru lucrările de reabilitare a fațadei secundare a Palatului Brukenthal.

c. Apartenența comunitară

MNBrukenthal a reușit în ultima decadă să își afirme identitatea instituțională printr-o amplă campanie de colaborări și parteneriate în care sunt cuprinse instituții, organizații, grupuri informale, factorii interesați în general, care se adresează atât comunității locale cât și celei europene sau internaționale.

Prin diversitatea căilor de comunicare a patrimoniului am atins un grad ridicat de accesibilitate menit să răspundă așteptărilor beneficiarului.

Publicul larg a putut vizita expoziții realizate integral cu patrimoniul muzeului în orașul Sibiu, în județul Sibiu, în multe orașe din România (prin *Axele Culturale Brukenthal*), din Europa și din lume.

Prin intermediul materialelor postate, al tururilor virtuale și al expozițiilor online, accesul la patrimoniul muzeului depășește limitele impuse de spațiu sau de durata expunerii.

Colaborarea transversală cu manifestări culturale de factură națională și internațională găzduite în Sibiu, festivaluri, gale, prezentări, târguri etc. deschid noi nișe de audiență în acord cu diversitatea domeniilor în care își desfășoară activitatea partenerii.

2. Misiune

Muzeul Național Brukenthal realizează cercetarea, protecția și valorificarea științifică a patrimoniului mobil (domeniile artei, istoriei, istoriei naturale, farmaciei și istoriei vânătorii) și a patrimoniului imobil (șase clădiri monument istoric), asigură conservarea și restaurarea bunurilor culturale aparținând patrimoniului cultural național și desfășoară o activitatea educațională pro-patrimoniu.

Muzeul Național Brukenthal este o instituție de cultură, aflată în serviciul societății, care colecționează, conservă, cercetează, restaurează, comunică și expune patrimoniul pe care îl are în administrare în scopul cunoașterii, educării și recreerii.

Succesul unui muzeu este strict corelat felului în care acesta este administrat. O deosebită atenție trebuie acordată în această privință formulării programului de dezvoltare a instituției de către manager, împreună cu echipa managerială, în vederea găsiți soluțiilor și atribuirii responsabilităților, luându-se în considerare cererile și necesitățile angajaților.

De-a lungul întregii perioade a contractului, managerul-director general este persoana cea mai implicată și responsabilă în luarea deciziilor privind obiectivele instituției, strategia generală a acesteia, relațiile cu alte instituții, structura bugetului și asigurarea resurselor, inițierea sau abandonarea unor activități sau relații precum și politicile operaționale.

Pentru aplicarea optimă a programului propus, este imperios necesar ca managerul să dezvolte conștiința propriei apartenențe și continuități în raport cu muzeul, orientând organizarea resurselor și eforturile în activitate spre atingerea obiectivelor propuse, în consecvență cu misiunea instituției, focalizând atenția asupra bunei structurări a activității instituției și armonizarea acesteia, asupra bunei funcționări a ansamblului, bazată pe conexiunea adecvată a celorlalte niveluri manageriale tactice și operative (planuri de activitate ale secțiilor, persoanelor; anuale, trimestriale, lunare, zilnice).

a. Gestionarea patrimoniului

Axiomatică în misiunea muzeală, gestionarea patrimoniului a constituit permanent centrul activităților MNBrukenthal de la domeniul esențial al conservării (pentru care a fost creată o secție distinctă) la domeniul restaurării (cu laboratoare pentru ale căror spații și dotări se fac eforturi continue) la valorificarea prin intermediul cercetării științifice, a expozițiilor, a popularizării și diseminării informației.

Este necesară acordarea unei atenții deosebite inventarierii din partea personalului muzeului prin secțiile de specialitate și reprezentanții contabilității și a verificărilor periodice conform legislației în vigoare.

În respectarea, fără echivoc, a prevederilor legislației un rol foarte important îl au birourile juridic, achiziții și auditul intern al instituției. Calitatea activității instituției se realizează prin cumpănirea echilibrată a situațiilor ivite de-a lungul timpului, dobândirea experienței și implicarea decisivă a echipei manageriale. Normarea și desfășurarea activității prin intermediul procedurilor având un rol foarte important în asumarea unui volum mare de muncă de către un colectiv subdimensionat numeric.

Protecția patrimoniului, de la optimizarea sistemelor de securitate, la respectarea normativelor cerute de Inspectoratul General pentru Situațiile de Urgență în cazul evenimentelor cu un flux mare de vizitatori constituie o preocupare constantă. Avându-se în vedere numărul insuficient de personal în supraveghere, continua monitorizare și conștientizare profesională a acestei categorii de angajați este imperativ necesară.

b. Patrimoniul retrocedat sau în proces de retrocedare către Biserica Evanghelică C.A. Sibiu

Abordarea echilibrată în gestionarea dublei proprietăți a Statului Român și a Bisericii Evanghelice rămâne o direcție primordială, ce poate fi realizată prin considerarea intereselor celor două părți și respectarea reciprocă a opiniilor în folosul protejării patrimoniului.

c. Patrimoniul viitorului

Înființat în anul 2014, Muzeul de Artă Contemporană din cadrul MNBrukenthal constituie în sine o inovație la nivel național prin organizarea depozitului vizitabil, un spațiu – dacă vreți – alternativ, în care lucrările din colecția de artă contemporană pot fi deopotrivă cercetate și vizitate. Succesul acestui proiect poate fi măsurat în donații: peste 1.000 de lucrări în doi ani.

Din punctul de vedere al unui muzeu, scena artei contemporane este un mediu relativ prin diversitatea influențelor, tendințelor și opiniilor critice active. Expozițiile temporare sunt doar o etapă în constituirea colecțiilor, nu întotdeauna necesară. Esențială este prezența în colecții și garanția conservării produsului artistic pentru viitor.

Sub aspectul preocupării pentru patrimoniul viitorului putem aprecia faptul că MNBrukenthal își îndeplinește cu succes misiunea. Deși în fiecare an la sediile instituției se deschid în medie 10 expoziții de artă contemporană, avem permanent în vedere faptul că o creație artistică poate fi apreciată de un anumit curator sau considerată ne-expozabilă de un altul, avantajată sau ocultată în raport cu percepția publică, considerată sau desconsiderată în funcție de tendințe, tipare, piață. Necesitatea documentării în cadrul colecțiilor muzeale este singura garanție a supraviețuirii produsului artistic.

MNBrukenthal cuprinde în structurile sale unul dintre puținele muzee de artă contemporană din România în măsură să își asume misiunea documentării și păstrării identității creative a artiștilor prezentului, indiferent dacă aceștia se afirmă în galerii sau în spații neconvenționale.

Pe lângă o bună activitate de parteneriat cu artiștii contemporani, MNBrukenthal organizează expoziții ale colecționarilor și, nu în ultimul rând, evenimente de popularizare a actelor de donație, creând mediul favorabil îmbogățirii colecțiilor prin intermediul donațiilor, acestea fiind prezente și pentru colecțiile de artă decorativă, istoria farmaciei, arheologie, grafică, carte etc.

3. Obiective (generale și specifice)

Muzeul Național Brukenthal își stabilește obiectivele în concordanță cu prevederile Legii nr. 311/2003 privind muzeele și colecțiile publice și Legii 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural mobil național, asigurând realizarea acestora în concordanță cu strategiile naționale, regionale și locale precum și cu obiectivele manageriale stabilite prin contractul de management

a. Obiective generale:

● Identitatea Brukenthal

Produs complex al „Modelului Brukenthal”, afirmarea identității instituționale prin campaniile de branding, activitate expozițională la nivel local, național, european și internațional, buna conlucrare cu partenerii, consolidarea spiritului de echipă al angajaților și a apartenenței profesionale a acestora la modelul cadru, a constituit și continuă să constituie unul dintre obiectivele principale. Prin precizarea identitară se realizează transmiterea eficientă a mesajelor instituției, sunt sprijinite acțiunile de management și, nu în ultimul rând, sunt gestionate situațiile de criză pentru o mai bună comunicare interpersonală și internă, comunicare publică și interinstituțională.

● Platformă pentru parteneriate și colaborări

Continuarea programului „Axele Culturale Brukenthal”, a parteneriatelor tradiționale și identificarea noilor nișe de audiență prin colaborări viitoare poate impune imensul potențial cuprins în patrimoniul MNBrukenthal (peste 1.640.000 de piese în patrimoniului mobil; nouă clădiri din care 5 palate) ca un model național de organizare, stabilind tiparele necesare dezvoltării programelor naționale de către autoritate în viitorul mai mult sau mai puțin apropiat.

În anul 2017

● Consecvență și continuitate în strategia managerială

Afirmarea instituțională și obținerea performanței este un proces îndelungat ce nu se poate contabiliza în rezultatele unei singure perioade de raportare managerială ci pe parcursul unei perioade de timp mai îndelungate în care se pot identifica conturarea și implementare principalelor direcții de dezvoltare. Consecvența în urmărirea obiectivelor și continuitatea în desfășurarea programelor și proiectelor sunt singura cale de obținere a performanței și surmontare a curențelor.

● Excelență profesională

Subdimensionat în raport cu aria de desfășurare a activității instituției, personalul MNBrukenthal compensează prin excelență profesională, recunoscută atât la nivel național (în special premiile obținute la saloanele de restaurare) dar și internațional *Europa Nostra* pentru Patrimoniu 2010 și Best in Heritage 2011. De la cursurile de specialitate organizate de CPPC la obținerea certificatelor de experți și participarea la cursuri alternative sau transversale la stagii de practică și de voluntariat de specialitate, MNBrukenthal se bazează pe o experiență profesională de calitate ale cărei standarde trebuie să rămână a cote ridicate.

Anul 2018, MNBrukenthal a desfășurat proiecte și activități în colaborare cu 181 parteneri (vezi Anexa 1)

● Cercetare

Spre deosebire de cercetarea fundamentală (de factură academică), cercetarea întreprinsă la nivelul unui muzeu are o factură mai precizată aplicativ, concretizată în operațiunile de clasare, inventariere, introducerea în patrimoniul cultural a noilor descoperiri sau donații și achiziții, precum și de comunicare a rezultatelor prin publicații.

b. Obiective specifice:

- Pe lângă veniturile provenite din vânzarea biletelor, publicațiilor și suvenirurilor, MNBrukenthal contribuie la creșterea veniturilor proprii prin intermediul cercetărilor arheologice, a contractelor de restaurare, a expertizelor sau prin închirieri de spații. Deși categoria vânzărilor este predictibilă, celelalte surse de venit au un caracter relativ în funcție de solicitările adresate instituției. Totuși, creșterea veniturilor proprii rămâne un obiectiv permanent, bazat pe colaborările culturale și științifice pe care muzeul le dezvoltă. Atragerea de sponsorizări reprezintă un alt aspect din această sferă de preocupări.

- Asigurarea coabitării în Muzeul Național Brukenthal a Statului / Ministerului Culturii cu Biserica Evanghelică CA Sibiu, așa cum s-a petrecut în ultimii 13 ani. Continuarea colaborării cu partea germană în Consiliul de Administrație și Consiliul Științific și a folosirii prin comodat a Palatului Brukenthal și a bunurilor cedate spre folosință Statului Român prin contractul de comodat.

- Continuarea lucrărilor de re-zugrăvire a interioarelor Palatului Brukenthal etajul II (înlăturarea himei de pe pereți; folosirea vopselei lavabile de monument; înlocuirea cablajelor electrice vechi de aproximativ 100 de ani; înlocuirea sistemului de supraveghere învechit și nefuncțional cu unul performant; de asemenea senzorii de mișcare și cei împotriva incendiului).

- Reorganizarea depozitelor de artă europeană în aripa din spate a Palatului Brukenthal și a noului laborator de restaurare pictură din aceeași aripă.

- Realizarea de colaborări și proiecte expoziționale Brukenthal în spații culturale reprezentative ale Europei.

- Continuarea programelor de activități educative, specializarea tinerilor angajați pentru desfășurarea acestora la standarde europene.

- Realizarea investițiilor propuse în ultimii ani:

_Depozitul centralizat din curtea Muzeului de Vânătoarea „August von Spiess” (studiul de prefezabilitate este în curs de realizare) – estimăm anul 2021 ca an de inaugurare; aici vor fi, pe lângă depozitele moderne, și laboratoare de restaurare pentru patrimoniul Muzeului de Științele Naturii și cel al Muzeului de Istorie.

_Curtea a doua a Muzeului de Istorie *Casa Altemberger* trebuie reabilitată din cauza scurgerilor stricate.

_Realizarea prin intermediul sponsorizărilor, în colaborare cu proprietarul, a restaurării celor două portaluri din Palatul Brukenthal (fațadă și curtea interioară) și a elementelor arhitectonice din piatră aflate în deprecie avansată.

- Redeschiderea Sălii cu Frescă unde se află una dintre cele mai frumoase picturi murale din Sibiu (sediu actualmente închis pentru lucrări de restaurare realizate de Primăria Sibiu asupra monumentului)
- Realizarea unor lucrări de refacere a pavimentului din curtea Muzeului de Istorie *Casa Altemberger*.
- Continuarea activității susținute de clasare a patrimoniului muzeului sub două aspecte:

_Necesitatea clasării moștenirii Brukenthal în vederea retrocedării și folosirii prin comodat de către Statul Român.

_Clasarea patrimoniului Statului Român în ritm susținut.

- Pregătirea anului 2021: celebrarea a 300 de ani de la nașterea baronului Samuel von Brukenthal, patronul spiritual al Muzeului Național Brukenthal de astăzi.

4. Obiective cuprinse în contractul managerial pentru perioada de raportare:

a. Dezvoltarea unui studiu de vizitor care să identifice profilul consumatorului specific al Muzeului, dar și nevoile și așteptările publicului de la Muzeu pentru regândirea sau îmbunătățirea programelor educative, a modului de conceptualizare a expozițiilor, de furnizare a tipului de conținut/informație, de interacțiune etc.;

În perioada 12.08-13.09.2018, Muzeul Național Brukenthal a realizat un sondaj de opinie privind profilul vizitatorului, răspunsul la oferta culturală, răspunsul la facilități și personal și potențialul de revenire.

Studiul realizat cuprinde rezultatele sondajului și analiza acestora (pentru întreg documentul a se vedea Anexa 7)

Link: http://www.brukenthalmuseum.ro/despre_noi/studii.html

b. Finalizarea procesului de clasare a moștenirii Brukenthal în vederea retrocedării;

Pentru buna desfășurare a procesului de retrocedare a bunurilor culturale mobile către Biserica Evanghelică, acestea trebuie să treacă prin procesul de clasare, să fie avizate în Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor și validate prin ordin de ministru.

Deși Muzeul Național Brukenthal a depus eforturi susținute, finalizarea procesului de clasare a întâmpinat blocaje independente de puterea decizională a instituției, precum:

- Deși pentru colecțiile Muzeului de Istorie – *Casa Altemberger*, inventarele de identificare a bunurilor retrocedabile au fost finalizate și semnate de ambele părți (ultimul datat 23.08.2018), în cazul colecțiilor Tezaur și Numismatică – finalizarea inventarului din punct de vedere scriptic (deși au fost început din anul 2016) nu a fost reușită datorită faptului că, în aceste cazuri, a fost prezent un singur reprezentant din partea Bisericii Evanghelice pentru verificarea a zeci de mii de obiecte, acesta neavând domiciliul în Sibiu.

- S-au înregistrat intervale din ce în ce mai lungi de timp pe circuitul Ministerul Culturii – CIMEC în ceea ce privește verificarea și pregătirea documentației spre avizare în comisie, avizarea propriu-zisă în comisie, validarea clasării prin ordin de ministru care, de asemenea, necesită redactarea unei întregi documentații aferente (ordin de ministru, adresă de înaintare, fișă standard, certificate de clasare pentru fiecare bun în parte), introducerea în baza națională de date CIMEC.

Spre exemplu, în perioada 2013-2018, se observă o scădere dramatică a numărului bunurilor culturale clasate pe baza ordinului de ministru în raport cu numărul bunurilor culturale pentru care s-au depus dosare de clasare:

An	Numărul bunurilor culturale pentru care s-au depus dosare de clasare	Numărul bunurilor culturale pentru care s-a primit clasarea în baza ordinului de ministru
2013	908	844 (93%)
2014	968	303 (31%)
2015	969	324 (33.5%)
2016	838	150 (17.9%)
2017	726	191 (26,30%)
2018	672	79 (11,77%)

Notă: Reamintim că fără validarea prin ordin de ministru, un bun cultural nu poate fi retrocedat.

● Alți factori care au îngreunat activitatea de clasare:

_Prelucrarea, în cadrul Direcției Patrimoniu a Ministerului Culturii, a dosarelor de clasare expediate în vederea avizării de către Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor a suferit, de cele mai multe ori, întârzieri.⁴

_Discutarea modificării normelor de clasare pentru eficientizarea acestui proces și eliminarea unor inadvertențe ale normelor în vigoare, precum și elaborarea unui nou cod al patrimoniului în cadrul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

_Procesul de avizare a fost suspendat timp de mai multe luni până la apariția noilor norme.

_Prelucrarea documentațiilor avizate și introducerea în baza CIMEC s-a făcut la diferență de mai mulți ani.

● Tuturor factorilor de mai sus li se adaugă lipsa acută de personal, în MNBrukenthal fiind angajați în prezent 19 muzeografi din care 12 experți pentru cercetarea, clasarea și valorificarea a peste 1.640.000 de piese.

Situație comparativă a personalului de specialitate (2008 – 2018):

An	Total număr posturi	Funcții de conducere specialitate	Cercetători (I, II, III)	Muzeografi	Experți
2008	164 posturi aprobate din care 164 ocupate	9	6	29	25
2018	126 posturi aprobate din care 106 ocupate	5	0	19	12

Au fost retrocedate până în prezent:

170 bunuri culturale mobile – în anul 2010

1.190 bunuri culturale mobile – în anul 2014

1.195 bunuri culturale mobile – în anul 2019

Notă: Reamintim faptul că obiectivul clasării bunurilor culturale mobile aflate pe listele cu piese retrocedabile Bisericii Evanghelice este prioritar în dinamica managerială a instituției însă, în egală măsură este prioritară clasarea patrimoniului național și sunt clasările care țin de agenda culturală a MNBrukenthal, în special proiectele de cercetare și proiectele expoziționale.

c. Efectuarea inventarierii bunurilor culturale deținute de Muzeu;

Inventarierea patrimoniului cultural mobil în 2018:

Colecția „Arheologie medievală” (Proces verbal nr. 2090 /18.05.2018 conform deciziei nr.21 /02.04.2018)

Colecția „Modern contemporan” (Proces verbal nr. 2211 /29.05.2018 conform deciziei nr.28 /08.05.2018)

Colecția „Pictură națională” (Proces verbal nr. 5278 /07.12.2018 conform deciziei nr.89 /04.08.2017)

Colecția „Grafică documentară și material complementar” (Proces verbal nr. 5358 /13.12.2018, conform deciziei nr.111 / 11.12.2018)

Pentru centralizator a se vedea Anexa 16

d. Organizarea de evenimente în vederea sărbătoririi a zece ani de la deschiderea Galeriei de Artă Românească;

_RO-BRUKENTHAL (desfășurare 2018)

Organizator: MNBrukenthal

Muzeul Național Brukenthal sărbătorește alături de întreaga țară Centenarul Marii Uniri 1918 – 2018 și **zece ani de la deschiderea Galeriei de Artă Românească.**

● Expoziții la sediile MNBrukenthal

_10 ani de la inaugurarea Galeriei de Artă Românească (18.07 – 31.08)

Casa Albastră, Sala Multimedia

● Expoziții online

_10 ani de la inaugurarea Galeriei de Artă Românească

<http://www.brukenthalmuseum.ro/virtuale/10ani>

● Activități culturale

_Lucrarea lunii (martie – decembrie)

⁴ Spre exemplu, pentru verificarea și pregătirea documentației spre avizare și validarea clasării, în marea parte a perioadei 2013 – 2017, în domeniul artei, la Ministerul Culturii a existat un singur operator cu competențe PC care s-a ocupat de toate dosarele venite din întreaga țară.

● **Simpozioane**

Simpozionul „10 ani de la inaugurarea Galeriei de Artă Românească” (13 – 14.12)

Muzeul de Artă Brukenthal

Principalele subiecte referindu-se la arta din România secolelor XV–XX, la simpozion au participat specialiști de la muzee și institute de cercetare (Sibiu, București, Cluj-Napoca, Baia Mare, Brașov, Alba Iulia, Târgu Mureș).

● **Promovare**

_Produse/suveniruri personalizate: în anul 2018 au fost lansate 30 produse din gama 10 ani de la deschiderea Galeriei de Artă Românească

e. Continuarea lucrărilor de re-zugrăvire a interioarelor Palatului Brukenthal, etajul II și implementarea noului concept de atmosferă a interioarelor la sfârșitul sec. XVIII și începutul sec. XIX;

În anul 2018 au fost încheiate lucrările de reamenajare a expoziției permanente de la etajul al II-lea al Palatului Brukenthal în sectoarele:

● **Atmosfera de interior la sfârșitul sec. XVIII și începutul sec XIX: Cabinetul de curiozități (18.05)**

Expoziția ilustrează evoluția colecțiilor de la cabinetele de curiozități ce cuprindeau colecții de mici dimensiuni, la colecțiile specializate, cu un număr mare de obiecte, alcătuite de persoane cu pregătirea culturală și posibilitatea financiară de a le crea și întreține, precum a fost cazul baronului Samuel von Brukenthal.

● **Scena mitologică, scene din istoria și literatura antică (18.05)**

Acest sector tematic prezintă tablouri aparținând școlilor de pictură austriacă, flamandă, germană, italiană și olandeză, sec. XVII – XVIII; compozițiile sunt inspirate de mitologia greco-romană și de episoade narative cuprinse în lucrări de istorie, respectiv literatură antică. Prin intermediul mitologiei, pictura baroc creează, la rândul său, o conexiune puternică între uman și divin, contextualizată prin mijloacele abordării narative, a portretizării, a viziunii clasiciste asupra naturii, a bucuriei de a trăi și, mai ales, prin promovarea rolului decorativ al operei de artă.

● **Natura statică (18.05)**

În cele patru încăperi de la etajul al II-lea sunt expuse tablouri aparținând școlilor de pictură austriacă, elvețiană, flamandă, franceză, germană, italiană și olandeză, sec. XVII – XVIII.

O încăpere este special dedicată bucătăriei, prezentând lucrări de natură statică și scenele de gen ale căror compoziții au subiecte legate de pregătirea mâncării.

● **Scena de gen (18.05)**

În prima încăpere dedicată acestui gen, tablourile descriu activități în aer liber, compozițiile contextualizând subiectul prin intermediul peisajului din fundal. Tablourile din cea de a doua încăpere descriu activități de interior și meșteșuguri sau practici ocupaționale, compozițiile fiind contextualizate prin introducerea unor fragmente de natură statică. Imagistica poate fi uneori inspirată de Emblemata (Cartea simbolurilor – colecție de ilustrații alegorice) sau proverbe, fapt ce conferă tabloului un înțeles dublu.

f. Reorganizarea depozitelor de artă europeană în aripa din spate a Palatului Brukenthal și a noului laborator de restaurare pictură din aceeași aripă;

Pe parcursul anului 2018 s-au întreprins lucrări de pregătire a spațiului de depozitare pentru exponatele din depozitul de artă europeană astfel încât să corespundă standardelor de conservare și securitate, iar pentru noul laborator de restaurare au fost efectuate lucrări de înlocuire a instalației electrice astfel încât să corespundă specificului activității de restaurare din punct de vedere al iluminatului și al aparaturii speciale folosite.

Imagini din spațiile de depozitare și pentru laboratoarele de restaurare, în curs de amenajare.

g. Organizarea de evenimente în vederea aniversării Centenarului Marii Uniri;

● Programe și proiecte

_RO-BRUKENTHAL (desfășurare 2018)

Organizator: MNBrukenthal

Muzeul Național Brukenthal sărbătorește alături de întreaga țară Centenarul Marii Uniri 1918 – 2018 și zece ani de la deschiderea Galeriei de Artă Românească.

„100 de ani de la constituirea Statului Național România – Sute de ani de conviețuire” (iunie – decembrie)

Finanțare: fondurile Comitetului Interministerial pentru Centenar

Având ca principal obiectiv promovarea prin istorie, cultură și artă a spiritualității și civilizației poporului român, proiectul valorifică totodată curțile interioare și grădinile clădirilor cu semnificație istorică, aflate în administrarea Muzeului Național Brukenthal, acestea primind un element de plus-valoare prin prezența lucrărilor artistice.

Astfel, reprezentările statuare ale unor personalități importante pentru evoluția istorică a Muzeului în contextul multicultural al comunității sibiene dar și pentru evoluția Transilvaniei în context național și european, pot fi văzute în Palatul Brukenthal – Michael Csaki, Samuel Hahnemann, Nicolae Lupu și Cornel Irimie; Muzeul de Istorie – Cavalerul Hermann, Avram Iancu, Iuliu Maniu și Thomas Năgler; Muzeul de Istorie Naturală – Eduard Albert Bielz, Ludvig Johann Neugeboren, Michael Fuss și Carl Friedrich Jickeli.

● Expoziții la sediile MNBrukenthal

_Primul Război Mondial reflectat în colecția de artă a Muzeului Național Brukenthal (26.04 – 1.07)

Palatul Brukenthal, Cabinetul de stampe și desene.

_Recuperarea picturii originale din Marea Sală a Unirii, Alba Iulia (18.05 – 31.12)

Palatul Brukenthal, curtea interioară

_Femeile în arta grafică românească (9.08 – 30.09)

Palatul Brukenthal, Cabinetul de stampe și desene.

_Sibiu 100 (11.10 – 30.12)

Palatul Brukenthal, Cabinetul de Cartografie Partener: Brukenthal von Studio.

_Românii în Primul Război Mondial. Marea Unire de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918 (16.11 – 30.12)

Casa Albastră, Sala Multimedia. Parteneri: Biblioteca Județeană ASTRA Sibiu, Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” Sibiu.

_Donația Gheorghe Suciș dedicată Centenarului Marii Uniri (9.12.2018 – 9.01.2019)

Palatul Brukenthal, Sălile de Expoziții Temporare

_Împreună (12.12.2018 – 4.02.2019)

Muzeul de Artă Contemporană

_100 de ani de la constituirea Statului Național România – Sute de ani de conviețuire (din 15.12)

Palatul Brukenthal, Muzeul de Istorie, Muzeul de Istorie Naturală (curțile interioare)

● Participări în expoziții

_Mari sibiene pentru Marea Unire (14 – 20.05)

Biblioteca Județeană ASTRA. Organizatori: Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal Sibiu, Arhivele Naționale Sibiu, Biblioteca Județeană ASTRA

_Făuritorii Marii Uniri (24.05 – 19.06)

Complexul Muzeal Bistrița Năsăud. Organizatori: Complexul Muzeal Bistrița Năsăud, Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal Sibiu, Arhivele Naționale Sibiu, Biblioteca Județeană ASTRA

_Sibiu | 100 (5.06 – 31.10)

Primăria Municipiului Sibiu. Organizator: Asociația Brukenthal von Studio. Partener: Muzeul Național Brukenthal. Acțiune cofinanțată de Consiliul Local Sibiu și Primăria Municipiului Sibiu

_Făuritorii Marii Uniri (3.07 – 25.07)

Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj Napoca. Organizatori: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj Napoca, Complexul Muzeal Bistrița Năsăud, Asociația culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal Sibiu, Arhivele Naționale Sibiu, Biblioteca Județeană ASTRA, Episcopia Unită Cluj Gherla

_Făuritorii Marii Uniri (2.09 – 15.10)

Muzeul Orașului Oradea. Organizatori: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj Napoca, Complexul Muzeal Bistrița Năsăud, Asociația culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal Sibiu, Arhivele Naționale Sibiu, Biblioteca Județeană ASTRA, Episcopia Unită Cluj Gherla

_Sibiu – oraș al Unirii (15.11. – 15.12)

Piața Unirii Sibiu. Organizatori: Asociația culturală Pictor Octavian Smigelschi, Muzeul Național Brukenthal, Biblioteca Județeană ASTRA, Arhivele Naționale Sibiu, Primăria Municipiului Sibiu

● Activități culturale

_Concert Muzica Centenarului – incursiune muzicală și artistică 1918-2018 (20.01)

Biblioteca Județeană ASTRA, Sala Festivă, corp A. Organizator: Asociația Culturală Pictor Octavian Smigelschi. Parteneri: Biblioteca Județeană ASTRA, Muzeul Național Brukenthal. Proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale

_1.060 de femei artiste din România indexate, un premiu pentru întreaga creație și 10 lucrări de artă donate celui mai vechi muzeu din țară (10.02)

Muzeul de Artă Contemporană. Eveniment cuprins în proiectul de cercetare și cultură vizuală „Centenarul femeilor din arta românească”, coordonat de PostModernism Museum în parteneriat cu Muzeul Național Brukenthal din Sibiu.

● **Publicații**

_Alexandru Constantin Chituță, Mari Sibieni pentru Marea Unire, Ed. Armanis, Sibiu, 100 p, ISBN 978 - 606-8595-01-6

_Alexandru Constantin Chituță, Făuritorii Marii Uniri, Ed. Armanis, Sibiu, 62 p, ISBN 978-606-9006-03-6. Catalog de expoziție

_Alexandru Constantin Chituță, Marius Matei, Fast românesc, centenar etnografic, Romanian fast/Ethnographic centenary, Ed. Armanis, Sibiu, ISBN 978-606-9006-06-1 Catalog de expoziție

_Alexandru Constantin Chituță, Alina Berbecaru, Unity, Ed. Armanis, 53 p, ISBN 978-606-8595-02-3 Catalog de expoziție

_Bogdan Andriescu, Adrian Georgescu, Cosmin Roman, Românii în Primul Război Mondial. Marea Unire de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918, Edit. Armanis & Mega, Sibiu & Cluj-Napoca 2018, 189 p. ISBN 978-606-9006-28-3; 978-606-020-015-4.

_Adrian Luca, Nicolae Alexandru Nicolaescu, Sibiu 100, Editura Muzeului Național Brukenthal, Sibiu 2018 (55 pagini), ISBN 978-606-8815-32-9 Catalog de proiect

● **Simpozioane**

_Simpozionul științific „Românii în Primul Război Mondial. Marea Unire de la 1918” (15 – 16 .11)

Muzeul de Istorie Casa Altemberger. Simpozionul a fost organizat în două secțiuni: Istorie (cuprinzând studii relevante pentru perioada secolelor XIX-XX) și Patrimoniu. Au participat specialiști din Sibiu și din țară (Bistrița, Oradea, Brașov și Galați).

_Simpozionul „Istorie Culturală și Patrimoniu” (22 – 23.11)

Muzeul de Artă Brukenthal. La simpozion au participat specialiști din Sibiu și din țară (București, Cluj-Napoca, Alba Iulia, Mediaș) cu prezentări interdisciplinare, ce au abordat teme de istoria artei, etnologie, istoria cărții, arhivistică etc.

● **Promovare Centenarul Marii Uniri**

_Afișaj drumurile naționale: Sibiu – Alba Iulia, Sibiu – Aeroport, Sibiu – Mediaș, Sibiu – Agnita, Sibiu – Avrig

_Afișaj la sediile Muzeului

_Afișaj online

_Produse/suveniruri personalizate: în anul 2018 au fost lansate 60 produse din gama Centenarul Marii Uniri

h. Participarea/pregătirea participării la proiectele din cadrul sezonului România-Franța 2018-2019

Muzeul Național Brukenthal a inclus în agenda culturală a anului 2019 (selecție septembrie 2018) expoziția de fotografie a artistului francez Louis Guermond cu desfășurare în Palatul Brukenthal, Cabinetul de Stampe, perioada: martie – mai, propusă pentru sezonul România-Franța 2018-2019 prin Institut Français Paris (comisar general domnul Jean Jacques Garnier).

i. Realizarea de proiecte expoziționale în cadrul Leeuwarden ECoC 2018;

În anul 2018 MNBrukenthal a onorat toate solicitările de participare în expoziții internaționale *Tiziano e la pittura del Cinquecento tra Venezia e Brescia* (21.03 - 1.07, Museo della Città di Santa Giulia, Brescia), *Ovidio. Amori, miti e altre storie* (16.10.2018 – 27.01.2019, Scuderie del Quirinale, Roma), *Lorenzo Lotto. Il richiamo delle Marche* (19.10.2018 – 10.01.2019, organizată de către Musei Civici in Palazzo Buonaccorsi, Macerata) și *Antonello da Messina* (13.12.2018 – 10.02.2019, Galleria Regionale della Sicilia ”Palazzo Abatellis”, Palermo). Cu toate acestea, nu au existat solicitări de participare în cadrul Leeuwarden ECoC 2018.

j. Identificarea a cel puțin 1 activitate/domeniu în primele 6 luni ale mandatului, unde cheltuielile muzeului pot fi reduse cu minim 10% prin decizii de management intern;

Prin decizii de management intern, au fost reduse, în anul 2018 în raport cu anul 2017, următoarele cheltuieli:

- Cheltuielile cu furniturile de birou – 30%
- Cheltuielile privind poșta, telecomunicațiile, radio, tv, internet – 15%
- Cheltuielile privind achiziția bunurilor de inventar – 68%

k. Îmbunătățirea semnificativă a colaborării cu Parohia Evanghelică C.A. Sibiu, prin informarea partenerilor și creșterea numărului proiectelor comune;

Sub aspectul colaborării cu Parohia Evanghelică CA Sibiu, aceasta poate fi considerată foarte bună atât de către echipa muzeului cât și de reprezentanții parohiei.

Sub aspectul proiectelor comune pot fi menționate:

- Progresul înregistrat în procesul de constatare a patrimoniului retrocedabil, potrivit declarațiilor reprezentantului Parohiei Evanghelice, Frank Ziegler, în ședința consiliului de administrație din 18 octombrie 2018:

“Cred că avem deja un succes comun important dacă terminăm cu toate aceste procese verbale de constatare pe care le-am început în 2009. Și este cazul ca să mulțumesc conducerii muzeului, domnului jurist, și colegilor din Muzeul de Istorie pentru această colaborare excepțională pe care am avut-o în acești ani. Sincer, a fost o colaborare foarte bună, dar după părerea mea am procedat destul de consecvent peste mult timp, am avut grijă ca fiecare să-și îndeplinească și celelalte sarcini în cadrul muzeului, ca de exemplu: a fost important ca cei, muzeografi implicați și în șantiere arheologice să aibă posibilitatea să plece atunci când era nevoie, fiindcă era vorba de fonduri care intră în muzeu. Deci am avut grijă și de acest lucru, și de concedii și etc. Eu cred că am făcut o muncă bună în acest caz pentru toate părțile, am lămurit multe situații pe parcurs, chiar am inventariat o parte din colecția numismatică pe parcursul acestor inventarii, deci cred că ne-am ajutat reciproc foarte mult și a fost foarte bine și vă mulțumesc din inimă. Îmi sunteți foarte dragi, colegii din muzeul de Istorie, am devenit prieteni pe parcursul acestor ani.”

- Proiectul „100 de ani de la constituirea Statului Național România – Sute de ani de conviețuire” (iunie – decembrie, Finanțare: fondurile Comitetului Interministerial pentru Centenar)

Prezentarea personalități importante pentru evoluția istorică a Muzeului în contextul multicultural al comunității sibiene dar și pentru evoluția Transilvaniei în context național și european, între care Michael Csaki, Samuel Hahnemann, Cavalerul Hermann, Thomas Nægler; Eduard Albert Bielz, Ludvig Johann Neugeboren, Michael Fuss și Carl Friedrich Jickeli s-a făcut și cu ajutorul membrilor consiliului de administrație și consiliului științific, în special corecturi și traducere text în limba germană.

Este primul eveniment coordonat de MNBrukenthal la sedii sale, la care a participat domnul Reinhart Guib Episcopul Bisericii Evanghelice C.A în România care a apreciat valoarea multiculturală a proiectului, cu prilejul discursului ținut la vernisaj, felicitând Muzeul pentru realizarea cu succes a acestui proiect.

Muzeul de Istorie, vernisajul expoziției „100 de ani de la constituirea Statului Național România – Sute de ani de conviețuire”, de la stânga la dreapta: Prof. Sabin Adrian Luca, Director General MNBrukenthal, Excelența Sa Domnul Hans Tischler, Consulul Republicii Federale Germania la Sibiu, domnul Ion Tămăian, Președintele U.A.P Sibiu, domnul Reinhart Guib Episcopul Bisericii Evanghelice C.A în România

- Participarea MNBrukenthal la Summit-ul UE de la Sibiu

În ședința extraordinară a consiliului de administrație din 13 noiembrie 2018, domnul Prim-preot Kilian Dörr a declarat:

„Din partea bisericii pot să spun că e un eveniment deosebit, ne bucurăm că este așa. Odată la mulți ani se întâmplă așa ceva și e un moment foarte frumos și pentru publicitatea muzeului. Și sunt foarte bucuroși că aveți așa planuri concrete cu îmbunătățirea măsurilor pentru conservare.”

I. Respectarea deplină a prevederilor Legii nr. 311/2003 a muzeelor și colecțiilor publice, republicată, referitoare la activitatea consiliului administrativ, ca organ deliberativ de conducere.

În perioada de raportare au fost respectate deplin prevederile Legii nr. 311/2003 a muzeelor și a colecțiilor publice, republicată, referitoare la activitatea consiliului administrativ, ca organ deliberativ de conducere, Art. 27.1 și 2

În cadrul Muzeului Național Brukenthal este organizat și funcționează un consiliu de administrație, ca organ deliberativ de conducere.

În cadrul Muzeului Național Brukenthal, componența, atribuțiile, organizarea și funcționarea consiliului de administrație se stabilesc prin regulament de organizare și funcționare, aprobat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

5. Strategie culturală pentru întreaga perioadă de management

a. Strategia culturală

Între direcțiile urmărite se află implicarea în activitățile comunității locale ocazionate de Sibiu Regiune Gastronomică Europeană în anul 2019, implicare la nivel național în cadrul proiectelor Centenarului 1918 – 2018 și dezvoltarea acestora în continuare, dar și europene în cadrul Sezonului România-Franța 2018-2019 sau Europalia International Art Festival 2019.

Sub aspect organizatoric, aceste direcții cuprind următoarele categorii de activități: expoziții integrale ale muzeului la sediile proprii, la sediile altor instituții de cultură sau în spațiile publice, expoziții în parteneriat la sediile muzeului, participări la expoziții, organizarea de conferințe, simpozioane, ateliere și lansări de carte, partener sau co-organizator evenimente în cadrul programelor și proiectelor, proiecte de educație muzeală.

De asemenea, vor continua proiectele expoziționale internaționale.

Celebrarea împlinirii tricentenarului de la nașterea lui Samuel von Brukenthal va crea mediul propice continuării procesului de precizare a identității instituționale și afirmare a „Modelului Brukenthal”.

Parte din strategia culturală rămâne determinarea instituției în implicarea și organizarea de activități privind atitudinea pro-Europa, raportarea la valorile sociale actuale prin mesaje de coeziune, toleranță culturală, de gen, de rasă, religie sau origini, motivarea publicului pentru implicarea în protecția mediului, în dialogul pentru pace, umanism și înțelegere reciprocă, promovarea idealurilor pentru o comunitate culturală concepută și dedicată viitoarelor generații de cetățeni europeni.

b. Folosirea programelor ca instrumente manageriale pentru bugetarea previziunilor.

Pentru a administra resursele financiare, muzeul trebuie să definească și să folosească un sistem organizat și complet ce va include de la stabilirea posibilităților/criteriilor de angajare în vederea eficientizării activității, la organizarea administrării resurselor financiare și determinarea parametrilor cheie de analiză și control (consecvența cu finalitatea propusă și obiectivele, consecvența cu agenda stabilită, raportul cost / beneficiu). Definirea criteriilor pe care se bazează deciziile privind alocarea resurselor pot fi previzionate având în vedere următorii factori:

- Definirea necesarului specific pentru justificarea și aprobarea investițiilor în acord cu obiectivele strategice ale muzeului și cu situația financiară în general
- Definirea criteriilor necesare pentru introducerea rectificărilor de-a lungul anului fiscal, atunci când este nevoie
- Revizuirea periodică a strategiilor financiare, necesare pentru implementarea posibilelor rectificări și luarea de decizii privind inițiative având drept scop aducerea de îmbunătățiri.

6. Strategie și plan de marketing

Strategia de marketing în general are ca scop fundamental creșterea vânzărilor și atingerea unui avantaj competitiv sustenabil. În cazul unui muzeu indicatorii de performanță privesc nu doar încasările din bilete, publicații și suveniruri ci și creșterea gardului de audiență publică precum și anvergura demersului educativ.

a. Strategii introductive

MNBrukenthal este o instituție re/lansată la nivel național și internațional în perioada 2006 – 2010. Prezența instituțională a muzeului individualizată printr-o susținută politică de branding este confirmată prin numărul expozițiilor MNBrukenthal în țară, activitatea expozițională internațională, impactul media și premiile obținute.

Aceste tendințe deja existente sunt în prezent aprofundate și valorificate prin proiectul Bicentenar Brukenthal 2017.

Potrivit strategiei culturale pentru noua perioadă managerială, au fost lansate noi platforme culturale sau noi produse menite să acceseze noi nișe de audiență, precum **programul RO-BRUKENTHAL**, prin care este sărbătorit Centenarul Marii Uniri alături de împlinirea unui deceniu de la deschiderea Galeriei de Artă Românească în cadrul MNBrukenthal.

b. Strategii de dezvoltare a pieței

- Expansiunea segmentelor de piață

MNBruckenthal trebuie să aibă în vedere specializarea audienței de nișă prin reconsiderarea și precizarea produselor culturale de la expoziții la actualizarea publicațiilor de popularizare, la up-datarea informației sub aspectul mesajului și conceptului grafic și la alinierea noilor tendințe din sfera culturii sociale.

- **Expansiunea de brand**

Crearea și promovarea de brand-uri secundare este o strategie de urmat atât în precizarea brand-ului principal.

În anul 2017 au fost lansate peste 70 de produse personalizate cu logou-ul, sloganul și simbolul bicentenarului și o primă gamă de produse pentru copii.

Produse personalizate Bicentener 2017, între care o gamă pentru copii.

În anul 2018 au fost lansate 60 produse din gama Centenarul Marii Uniri și 30 produse din gama 10 ani de la deschiderea Galeriei de Artă Românească.

Suveniruri personalizate MNBruckenthal din gama Centenarul Marii Uniri și 10 ani de la deschiderea Galeriei de Artă Românească

c. Integrare orizontală

- Deschiderea de noi spații pentru vizitare sau reconsiderarea expozițiilor existente, proces ce va atrage noi concepte expoziționale și/sau diversificarea ofertei culturale.

În anul 2017 au fost finalizate lucrările de reamenajare expozițională la etajul I Palatul Brukenenthal, și sectoarele *Capodopere* și *Biblioteca* la etajul II în Palatul Brukenenthal.

Tot în anul 2017 au demarat lucrările la sectoarele *Cabinetul de curiozități*, *Scena mitologică*, *Scena de gen* și *Natura statică* la etajul al II-lea al Palatului Brukenenthal, urmând a fi finalizate în luna mai a anului 2018.

d. Integrare verticală

Reprecizarea obiectivelor de vizitare (ex. mediatizarea lucrărilor de restaurare a patrimoniului mobil de către laboratoarele muzeului, istoricul mai puțin cunoscut al clădirilor) este proces ce va atrage după sine reconsiderarea produsului cultural în expunere, comunicare și educație.

e. Diversificare și intensificare

Atât procesul de diversificare cât și cel de intensificare sunt rezultatul unei permanente monitorizări a tendințelor, constituind răspunsul ofertei muzeale la cererea beneficiarului.

7. Programe propuse pentru întreaga perioadă de management

Principalele direcții de activitate în perioada 2017 – 2022 privesc:

- Continuarea întreținerii stării de sănătate optime a patrimoniului imobil al muzeului;
- Extinderea spațiului expozițional pentru expozițiile de bază (Palatul Brukenenthal, Muzeul de Istorie);
- Dezvoltarea și precizarea estetică a celor 4 grădini a muzeului;
- Restaurarea elementelor de arhitectură în cazul clădirilor cu probleme de conservare din componența muzeului;
- Optimizarea condițiilor de conservare (depozitul de pictură europeană din Palatul Brukenenthal și noul depozit centralizat din curtea Muzeului de Vânătoare);
- Crearea de condiții optime pentru restaurarea patrimoniului mobil (noile laboratoare de pictură din Palatul Brukenenthal);
- Cercetarea patrimoniului cultural al MNBruckenthal;
- Perfecționarea personalului;

- Asigurarea bunei colaborări a departamentelor instituției și organismelor colegiale în folosul respectării legislației în vigoare (Consiliu de Administrație, birourile juridic, achiziții, audit intern, contabilitate, secțiile muzeului).

Programe specifice:

2017

Bicentenar Brukenthal 2017 (trimestrul IV).

2018

Centenarul Marii Uniri

10 ani de la deschiderea Galeriei de Artă Românească a MNBrukenthal.

2019

Sibiu Regiune Gastronomică Europeană

Europalia International Art Festival 2019

2020

Tricentenar de la nașterea Baronului Samuel von Brukenthal – stagiul de pregătire a agendei 2021

2021

Tricentenar de la nașterea Baronului Samuel von Brukenthal (1721 – 2021)

8. Proiecte din cadrul programelor

Galeriile de Artă

Expoziții

2017: „Capodopere din colecția de stampe a Baronului Samuel von Brukenthal”, „Invitați în Muzeul de Artă Contemporană Sibiu”; 2018: „Primul război mondial reflectat în colecția de artă a Muzeului Național Brukenthal”, „10 ani de la inaugurarea Galeriei de Artă Românească a Muzeului Național Brukenthal”; 2019: „Alături de Ceres, Bacchus și Venus”; 2020: „Artă europeană și românească din sec. XIX”; 2022: „Samuel von Brukenthal – baronul francofon”, „Portrete din cinci veacuri”

Simpozioane

2017: „Muzeul între universal și național”; 2018: „10 ani de la inaugurarea Galeriei de Artă Românească”; 2019: „Alături de Ceres, Bacchus și Venus”; 2020: Simpozion de artă europeană, Simpozion de artă românească (2020); 2021: „Samuel von Brukenthal și epoca sa”; 2022: Simpozion de istoria culturii.

Secția Istorie

Expoziții

2017: „Muzeul Național Brukenthal 2007-2017”; 2018: „Românii în primul război mondial. Marea Unire de la 1918”; 2019: „Bucătăria între necesitate și artă”; 2020: „Viața cotidiană a Sibiului medieval și modern”; 2021: „Brukenthal 300”; 2022: „Patrimoniul istoric medieval. Colecționar, colecție, muzeu”

Simpozioane

2017: „Imaginea divinității în neolitic și eneolitic, căi de comunicare”, „200 de ani în promovarea patrimoniului cultural transilvănean”; 2018: „Românii în primul război mondial. Marea Unire de la 1918”; 2019: „Bucătăria între necesitate și artă”; 2020: „Viața cotidiană a Sibiului medieval și modern”; 2021: „Brukenthal 300”; 2022: „Patrimoniul istoric medieval. Colecționar, colecție, muzeu”

Secția Istorie Naturală

Expoziții

2018: „Martorii istoriei – scoicile și melcii”, „Tradiții farmaceutice sibiene”, „Prădătorii mării eocene”, „Fitoterapia anti-tumorală”, „Fluturi exotici”, „2 Muze 2 Obiecte (M₂ O₂)”; 2019: „In bucătăria naturii este hrana pentru toți”, „Mauritius Hieronymus von Kimakowicz - Winnicki (1849 – 2019). 170 de la naștere”, „August von Spiess, un naturalist mai puțin cunoscut”; 2020: „Structura și culoare în lumea vie”, „Farmacia-arta vindecării”, „Vânătoare versus ocrotire”, „Explorator în muzeu”; 2021: „Natura în colecțiile baronului Samuel von Brukenthal”, „Naturaliști medici sibiieni”; 2022: „Fluturi și minerale”, „Natura – eterna muză” și „Plantele panaceul sănătății”

Simpozioane

2019: „Natura – cel mai mare supermarket”; 2021: „300 de ani de la nașterea baronului Samuel von Brukenthal”; 2022: „Reîntoarcerea la natură viitorul medicinei?”

Laboratorul de Restaurare

Expoziții

2018: „Magia Restaurării”; 2019: „Magia Restaurării”; 2020: „Magia Restaurării”; 2021: „Magia Restaurării”; 2022: „Magia Restaurării” (expoziții anuale de prezentare a rezultatelor în domeniu).

Simpozioane

2018: „Implementarea rezultatelor cercetării științifice în restaurare între deziderat și realitate”; 2019: „Importanța abordării interdisciplinare în restaurarea obiectelor patrimoniale”; 2020: „Relevanța caracterizării materialului suport în abordarea metodologiei de restaurare”; 2021: „Deontologia intervenției repetate în restaurare” și 2022: „Un orizont deschis – importanța actualizării bibliografiei de specialitate în restaurare”

9. Alte evenimente, activități specifice instituției, planificate pentru perioada de management.

- Școli – continuarea programelor de educație muzeală care au adus instituției noastre premiul Europa Nostra pentru educație.
- Copiii muzeului – integrarea copiilor angajaților în programele muzeului.
- Practica de specialitate a studenților – program care continuă de ani de zile cu studenți din Sibiu, Brașov, București și Cluj-Napoca.
- Voluntariat – continuarea programelor de voluntariat în care au fost, și vor fi, angrenați sute de elevi, studenți, angajați ai unor întreprinderi sau pensionari.
- Continuarea diseminării online (site oficial, Facebook, expoziții) – aceste căi de comunicare dintre care unele relativ recente – ne-a adus o vizibilitate de calitate. Credem că scopul muzeului este acela de a crea un grup de audiență constant și bine pregătit.
- Conferințe de presă – păstrarea unei relații bune cu presa prin această cale de informare este importantă – mai ales – pentru comunitatea locală și națională.
- Participarea la târgurile de turism sau de carte sau colaborarea cu operatorii de turism locali și regionali.
- Participarea la evenimente ocazionate de platformele culturale prin care se facilitează schimburile de experiență în cultură și sunt promovate noile idei, tendințe și aplicarea acestora în tiparele științifice și sociale (simpozioane științifice, mese rotunde, colocvii, interviuri etc.).

F. Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebuie alocate de către autoritate, precum și veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse:

1. Proiectul de venituri și cheltuieli pentru următoarea perioadă de raportare 2019.

- MII LEI -

Denumirea indicatorilor	Cod	2019 Estimări
TOTAL VENITURI	000	20.266
Venituri proprii	000	1.629
Venituri din manifestări culturale, artistice....	3.319	1.100
Venituri din prestări servicii	3.308	412
Alte venituri din prestări servicii	3.350	100
Venituri din închirieri	300.530	13
Alte venituri	3.650	4
Subvenții pentru instituții publice	4.309	18.637
TOTAL CHELTUIELI	000	20.266
Cheltuieli de personal	10	6.816
Cheltuieli cu bunuri și servicii	20	3.528
Cheltuieli de capital	70	9.922
Active fixe – construcții	710.101	5.609
Reparații capitale aferente activelor fixe	7.103	4.313

Creșterea bugetară previzionată pentru anul 2019 în raport cu bugetul anului 2018 este de 135%, reprezentând o creștere a subvenției cu acest procent.

Cheltuielile salariale pentru anul 2019 au fost indexate cu un coeficient de 20% reprezentând creșterile salariale prevăzute în Legea 153/2017 privind acordare, începând cu 01.01.2019 a indemnizației de hrană, sporului de 15% pentru condiții vătămătoare precum și majorarea salariului brut cu o pătrime din diferența salariului actual și grila salarială din 2022 precum și acordarea de vouchere de vacanță în anul 2019.

Cheltuielile cu bunurile și serviciile au fost indexate cu un coeficient de 10% reprezentând creșterile de prețuri estimate în 2019, precum și creșterea salariului minim brut pe țară garantat în plată începând cu 01.01.2019, atrăgând după sine o creștere a facturilor de prestări de servicii (paza și curățenia instituției), astfel încât să se desfășoare în condiții bune toate activitățile instituției.

Obiectivele de investiții în valoare de 9.922.000lei pentru anul 2019 sunt următoarele:

Realizarea unor lucrări de refacere a pavimentului din curtea Muzeului de Istorie Casa Altemberger, obiectiv managerial specificat în CM84/18.09.2017 capitol VI art.7.3) lit.e), valoarea investiției este de aproximativ 4.313.000lei.

Începerea construcției la depozitul centralizat din curtea Muzeului de Vânătoare „August von Spiess”, obiectiv managerial specificat în CM84/18.09.2017 capitol VI art.7.5) lit.b), valoarea investiției este de aproximativ 5.609.000lei pentru anul 2019 și aceeași valoare în anul 2020.

Pentru obiectivele de investiții amintite mai sus au fost demarate procedurile de prefazabilitate în anul 2017.

Pentru primul proiect s-a făcut Expertiza Tehnică nr.549/2017 pentru care a fost alocată și cheltuită suma de 57.120lei în anul 2017. Pentru cel de-al doilea proiect a fost făcut studiul de prefazabilitate nr.124/2017 și a fost alocată și cheltuită suma de 59.488,10lei în anul 2017.

Pentru anul 2019 se are în vedere continuarea cu studiile de fezabilitate pentru cele două obiective de investiții, iar pe măsura obținerii fondurilor necesare din subvenție să poată începe și demararea investițiilor.

Aceste două mari investiții depind doar de alocarea de subvenție de la bugetul de stat în cuantumul sumei mai sus amintite.

2. Numărul de beneficiari estimați pentru următoarea perioadă de management.

Analiza datele anilor precedenți de raportare:

2017: 490.108 beneficiari (353.208 sedii + 104.900 alte locații) și 1.095.656 online

2018: 430.348 beneficiari (382.388 sedii + 47.960 alte locații) și 846.483 online

Sub aspectul numărului de vizitatori la sediile muzeului, considerăm faptul că audiența de piață a unui muzeu nu depinde doar de oferta culturală a instituției ci și de factori economico-sociali sau de dinamica mediului turistic din care face parte. Spre exemplu, anul 2017 poate fi apreciat ca atipic sub aspectul audienței generale, datorită sărbătoririi Bicentenarului. De asemenea, proiectele expoziționale în țară au o dinamică relativă în funcție de parteneriate și de strategia culturală a acestora.

Numărul de beneficiari estimați pentru următoarea perioadă de management la sediile muzeului

Având în vedere cele menționate mai sus, putem estima numărul beneficiarilor agendei culturale a instituției pentru următoarea perioadă de management la peste 300.000 / anual la sedii.

Numărul de beneficiari estimați pentru următoarea perioadă de management în afara sediilor muzeului

Având în vedere cele menționate mai sus, putem estima numărul beneficiarilor agendei culturale a instituției pentru următoarea perioadă de management la peste 50.000/ anual în afara sediilor și peste 800.000 online.

Nr. crt.	Estimare indicator	Perioada 01.01-31.12.2019
1.	Număr de beneficiari plătitori	peste 200.000
2.	Număr de beneficiari neplătitori	peste 100.000

Notă: estimarea privește doar vizitatorii la sedii

3. Analiza programului minimal realizat

1. Denumirea instituției

MUZEUL NAȚIONAL BRUKENTHAL SIBIU

Adresa: Piața Mare , nr.4-5

Tel.: 0269/217691

Fax: 0269/211545

E-mail: info@brukenthalmuseum.ro

Web: www.brukenthalmuseum.ro

2. PROGRAM MINIMAL PENTRU ANUL 2018¹ - RAPORTARE FINALĂ

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumire proiect	Buget prevăzut pe program ² (lei)	Sume cheltuite pentru fiecare proiect realizat (lei)
1.	Program MNB de expoziții temporare	Program anual de valorificare a patrimoniului prin intermediul expozițiilor temporare în toate domeniile de activitate ale MNB Brukenthal.	10	1. Primul război mondial reflectat în colecția de artă a Muzeului Național Brukenthal 2. 10 ani de la inaugurarea Galeriei de Artă Românească a Muzeului Național Brukenthal 3. Români în primul război mondial. Marea Unire de la 1918 4. Muzeul Național Brukenthal și recuperarea picturii originale din Marea Sală a Unirii, Alba Iulia	20.000 lei	1.000 lei 3.000 lei 4.000 lei 3.500 lei

¹ În programul minimal vor fi incluse numai programele și proiectele ale căror costuri sunt acoperite integral din subvenția acordată de M.C.I.N. la titlul II „Bunuri și servicii”.

² Bugetul alocat pentru programul minimal

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumire proiect	Buget prevăzut pe program ² (lei)	Sume cheltuite pentru fiecare proiect realizat (lei)
				(seria Magia Restaurării II)		
				5. Femeile în arta grafică românească, sec. XIX-XX		1.000 lei
				6. Constituirea bibliotecii Baronului Samuel von Brukenthal: cataloagele licitațiilor de carte din perioada 1756-1796		2.500 lei
				7. Sibiu 1918-2018		3.500 lei
				8. Martorii istoriei – scoicile și melcii		500 lei
				9. Fluturi exotici din colecția Muzeului de Istorie Naturală din Sibiu		500 lei
				10. Prădătorii mării eocene		500 lei
subtotal 1					20.000 lei	20.000 lei
2.	Program MNB de expoziții online	În vederea lărgirii grupurilor țintă ale beneficiarilor, MNB Brukenthal postează în fiecare an, pe site-ul oficial, variante virtuale ale unei selecții de expoziții temporare sau evenimente dintre cele organizate la sedii.	3	1. Cronica „Centenarului Unirii României” și „10 ani de la deschiderea Galeriei de artă românească a MNB” I (Proiectul „Bucătăria la curtea princiară a Transilvaniei în secolul XVI”) 2. Cronica „Centenarului Unirii României” și „10 ani de la deschiderea Galeriei de artă românească a MNB” II (Expoziția: Constituirea bibliotecii Baronului Samuel von Brukenthal: cataloagele licitațiilor de carte din	5.000 lei	1.667 lei 1.667 lei

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumire proiect	Buget prevăzut pe program ² (lei)	Sume cheltuite pentru fiecare proiect realizat (lei)
				perioada 1756-1796)		
				3. Cronica „Centenarului Unirii României” și „10 ani de la deschiderea Galeriei de artă românească a MNB III (Expoziția: 10 ani de la inaugurarea Galeriei de Artă Românească)		1.666 lei
subtotal 2					5.000 lei	5.000 lei
3.	Brukenthal. Acta Musei	Revista științifică a Muzeului Național Brukenthal indexată COPENICUS, EBSCOHOST, SCOPUS, ERIH PLUS și vizibilă pe platforma editorială SCIPIO	5	1. Brukenthal. Acta Musei XIII.1 – Istorie		1.100 lei
				2. Brukenthal. Acta Musei XIII.2 – Istoria Artei		1.100 lei
				3. Brukenthal. Acta Musei XIII.3 – Istorie Naturală	5.500 lei	1.100 lei
				4. Brukenthal. Acta Musei XIII.4 – Restaurare		1.100 lei
				5. Brukenthalia, nr. 7. Supliment al Brukenthal. Acta Musei		1.100 lei
subtotal 3					5.500 lei	5.500 lei
4.	Serie de simpozioane științifice „Centenarului Unirii României” și „10 ani de la deschiderea Galeriei de Artă Românească a MNBrukenthal”	Evenimente cu caracter local și național, destinate sublinierii importanței celor două evenimente ale anului 2018 la nivelul comunităților științifice din aria muzeologiei	4	1. Artă, istorie culturală și patrimoniu		15.000 lei
				2. 10 ani de la inaugurarea Galeriei de Artă Românească a Muzeului Național Brukenthal	60.000 lei	15.000 lei

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumire proiect	Buget prevăzut pe program ² (lei)	Sume cheltuite pentru fiecare proiect realizat (lei)
		și a domeniilor conexe activității instituției.		3. Români în primul război mondial Marea Unire de la 1918		15.000 lei
				4. Implementarea rezultatelor cercetării științifice în restaurare între dezerat și realitate		15.000 lei
				subtotal 4	60.000 lei	60.000 lei
				Total general	90.500 lei	90.500 lei

Mențiune:

Managerul instituției a întocmit programul minimal pentru anul 2018 asigurând cheltuielile de întreținere și funcționare a instituției pe tot parcursul exercițiului financiar.

De asemenea, menționez că proiectele incluse în prezentul program minimal nu fac obiectul propunerilor privind manifestările, acțiunile și proiectele de aniversare a Centenarului României 1918-2018 și a Primului Război Mondial, depuse la Departamentul Centenar.

Muzeul Național „Brukenthal”

Prof.univ. dr. Sabin Adrian LUCA

Manager

PARTEA a II-a

(opțional)

Propuneri privind modificarea și/sau completarea clauzelor contractuale, formulate, după caz, în baza prevederilor art. 39 alin. (3) din ordonanța de urgență.

Nu este cazul.

BIBLIOGRAFIE

_ J.M. Tobelem, „The Marketing Approach in Museums” în Richard Sandell, Robert R. Janes (eds.), Museum Management and Marketing (Routledge, London-New York, 2007)
ISBN 0-203-96419-5 Master e-book ISBN, pp. 294-312.

_Dimitrios Konstantios, Nikolas Konstantios, Liana Tsombanoglou, „A Manual for Museum Managers” (Council of Europe, Department of Culture and Cultural Heritage, 2005).

_ www.brukenthalmuseum.ro :

„Muzeul Național Brukenthal, sondaj de opinie privind profilul vizitatorului, răspunsul la oferta culturală, răspunsul la facilități și personal, potențialul de revenire, desfășurat în perioada 12.08-13.09.2018”

http://www.brukenthalmuseum.ro/despre_noi/studii.html

Despre noi http://www.brukenthalmuseum.ro/despre_noi/index.html

Publicații <http://www.brukenthalmuseum.ro/publicatii/index.html>

Expoziții temporare <http://www.brukenthalmuseum.ro/index2.php/ro/expo>

Știri <http://www.brukenthalmuseum.ro/index2.php/ro/news>

Expoziții online <http://www.brukenthalmuseum.ro/index2.php/virtuale>

_ Legislația indicată în Caietul de sarcini.